

NESPORAZUMI O KOREJI NE OBETAJO DOBREGA

Važna izjava predsednika Eisenhowerja. — Ugovoritve korejskega poslanika. — Splošna nevolja v Južni Koreji. — Vse kaže, da nas komunisti zopet pritiskajo ob zid.

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je v torek dejal, da ne bo "nasilno repatriiran" noben vojni ujetnik, dočim je južnokorejski ambasador istočasno izjavil, da so zadnji mirovni predlogi Zdr. narodov "absolutno nezadovoljivi za Južno Korejo".

Predsednik Eisenhower je rekel, da so gotove izjave v načelih komande čet Zdr. narodov "osnovne, zato ne morejo postati predmet izprememb" ter je obljubil, da se ne bo "nobenega vojnega ujetnika intimidiral in na kakršen koli način prisililo k repatriaciji, če je sam ne mara".

Bela hiša ni pojasnila, zakaj je predsednik dal gornjo izjavo. — Toda informirani krogi izjavljajo, da je bil predsednikov namen, pojasniti nesporazume, ki men, pojasniti nesporazume, ki nastali zaradi mirovnih predlogov, katere so koncem tedna Zdr. narodi predložili komunistom v Koreji.

Tako je bilo, n. pr. poročano, da pride končno vprašanje ujetnikov pred splošni zbor Združenih narodov, ki bo izrekel svojo končno besedo glede teh ujetnikov.

Južnokorejski ambasador You Chan Yang je razpravljaval v državnem departmentu 70 minut z Walter Bedell Smithom, državnim podtajnikom, ki vodi posle v odsotnosti tajnika Dullesa.

Po razgovoru je ambasador izjavil časnika, da njegov obisk v državnem departmentu ni bil direktni protest, temveč prižadavanje, da bi dokazal državnemu departmentu, "kako čuti naše ljudstvo glede sedanjega mirovne ofenzive".

"Mi dajemo koncesije, dočim komunisti ne dajejo nobenih", je rekel. "Naša vlada zahteva, da mora biti pogoj združenja Koreje del celotne slike".

Dalje je rekel, da je njegova vlada mnenja, da morajo biti vsi korejski ujetniki izpuščeni v Koreji, ker to je njihova domovina.

"Kaj ukrenejo s kitajskimi komunisti, pa nam je popolnoma vseeno", je dodal.

Ambasador je rekel, da mu je Smith v imenu predsednika Eisenhowerja zagotovil, da Združene države ne bodo nikoli pustile Koreje na cedilu.

Nato je ambasador ponovil že često podano izjavo, da se bo Južna Koreja — če potrebno — tudi sama borila naprej, — "tudi če se nas uniči".

SEOUL, Koreja. — Nezadovoljstvo Južnokorejcev nad zadnjimi zaveznikišimi mirovnimi predlogi stalno narašča. Neka južnokorejska osebnost, ki noče biti imenovana, je izjavila, da je komanda čet Zdr. narodov poslala visoke poveljnike južnokorejske armade nedavno v vojaške šole v Združene države zato, "da jih ne bo pri roki, da bi pre-

Vremenski
prerok
pravi:

Danes in ponoči jasno in hladno.

Rosenbergoma je bila odklonjena odložitev eksekucije

Prošnjo jima je odklonil prvomestnik Vrhovnega sodišča Fred M. Vinson.

WASHINGTON. — Fred M. Vinson, predsednik Vrhovnega sodišča, je v torek zavrnil prošnjo zakoncev Rosenberg, na smrt obsojenih vohunov, za odložitev datuma njune eksekucije. To je zdaj že četrti apel zakoncev Rosenberg na Vrhovno sodišče Zdr. držav.

Toda Vinsonova odločitev ne preprečuje Rosenbergovim odvetnikom, da ne bi šli naprej s svojim nameravanim prizivom oz. apelom. Nimajo pa nikakega zagotovila, da bi ne bil določen datum njune eksekucije prej, preden bi moglo Vrhovno sodišče spet podati svoj odlok.

Njihov apel mora biti vložen do 9. junija.

Justični departament, ki je nasproten vsakemu nadaljnjemu apelu za odgoditev eksekucije, je izjavil, da mora biti novi datum določen po 15. juniju. Dodal je, da sodišča dovolijo običajno tri tedne časa med obsodbo in njeno izvršitvijo.

Vrhovni sodnik Vinson ni podal nobene izjave v zvezi z zavrnitvijo ponovnega apela za odložitev datuma justifikacije. Na tozadevno listino je samo zapisal besedo: "Odklonjeno".

Eksekucija štirih vohunov v Sovjetiji

Sovjetsko ministrstvo pravi, da so yohuni odskočili v Ukrajini iz ameriškega letala na zemljo.

MOSKVA. — Sovjetsko ministrstvo za notranje zadeve je v torek naznanilo, da je bila izvršena eksekucija štirih vohunov, ki so po navodilih ameriške inteligence službe odskočili s padali v Ukrajino.

V posebnem komuniqueju naznanja ministrstvo, da je bila obsodba izvršena z ustrelitvijo. Ustreljeni so bili: Aleksander Vasiljevič Lahno, Aleksander N. Makov, Sergej Jozisimovič Gorbunov in Dmitrij Nikolajevič Remigi.

Ministrstvo dalje javlja, da so omenjeni priznali, da so dne 26. aprila odskočili iz ameriškega štirimotornega letala na zemljo v Ukrajini, da bi tam izvajali diverzionistične, teroristične in vohunske akcije.

Prepozno je prišel

TOLEDO. George Grassman, star 63 let, je prišel v ponedeljek k zdravniku, in sicer prvič v svojem življenju. Toda bil je prepozen. V zdravnikovi čakalnici se je zgrudil na tla in umrl. Zadel ga je kap.

Najstarejši kaznjeneec

MOUNDSVILLE, W. Va. — V tukajšnji jetnišnici je zaprt 94 let star zamorec Henry Kincaid, ki je najbrž najstarejši kaznjeneec v Ameriki. Obsojen je bil leta 1930 v dosmrtno ječo zaradi uboja v neki gostilni.

Oatis pojde v sanatorij

NEW YORK. — Ameriški časnika Oatis, ki je bil nedavno izpuščen iz češkoslovaških zaporov, bo šel v nek sanatorij v svrhu zdravljenja pljuč. Bolezen si je nakopal v ječi.

Novi grobovi

Andrew Puskarich
Umrl je Andrew Puskarich, stanujoč na 14504 Darwin Ave. Pogreb bo oskrbel Mary A. Svetek pogrebni zavod. Podrobnosti jutri.

Michael Anzlin
Danes zjutraj ob štirih je umrl na svojem domu, 712 East 156 St., Michael Anzlin. Pogreb bo oskrbel Grdinov pogrebni zavod na Lakeshore Blvd. Podrobnosti jutri.

TITO ZA TRŽAŠKI KORIDOR

Jugoslavija je predlagala tujim državam kompromisno rešitev tržškega vprašanja.

(Specialno poročilo listu The New York Times iz Beograda).
BEOGRAD. — Jugoslavija je nedavno obnovila neformalne predloge vodilnim državnikom inženstva, vključno z državnikom Zdr. držav, Vel. Britanije in Francije za kompromisno rešitev spornega tržškega vprašanja.

Na osnovi tega kompromisa naj bi dobila Italija one kraje v jugoslovanski zoni B Svobodnega tržškega ozemlja, kjer je prebivalstvo italijansko, Jugoslavija pa naj bi dobila dve s Sloveniji naseljeni predmestji Trsta.

S tem bi bil ustvarjen "jugoslovanski koridor" do tržškega zaliva, s čemer bi dobila Jugoslavija izhod na morje na točki, ki bi se jo lahko razvilo in razširilo v veliko lukso. Skozi ta koridor bi tekla železnica na jugoslovansko ozemlje. Izraba in uporaba tega pristanišča bi doprinesla, da bi postala Avstrija po kopni poti zaprt dežela.

Podrobnosti zamišljenih meja še niso bile dognane. Sicer pa to ni nov predlog in rečeno je, da je bil neformalno omenjen že lani.

Obsodba vohunov v češkoslovaški

Eden obsojenec je brat obsojenega generalnega tajnika partije Rudolfa Slanskega.

LONDON. — Komunistična češkoslovaška je v torek naznanila prvi vohunski proces v deželi izza smrti sovjetskega premijera Stalina. Proces se je v enem dnevu pričel in končal. Obtoženci so bili spoznani za krive, toda to pot ni bil nihče njih obsojen na smrt.

Rezultat procesa, o katerem poroča češkoslovaška tiskovna agencija Ceteka, je še bolj značilni radi dejstva, ker je bil eden obtožencev — Richard Slansky — brat Rudolfa Slanskega, na smrt obsojenega in obsojenega gen. tajnika češke komunistične partije. Richard Slansky je bil obsojen v dosmrtno ječo skupno z Edvardom Goldstueckerjem, bivšim uradnikom češkoslovaške ambasade v Londonu.

Dva nadaljna obtoženca, Pavel Kavan in Karel Dufek sta bila obsojena vsak na 25 let ječe. Vsi so bili obtoženi izdaje in vohunstva.

Bodi previden in pazljiv, pa se boš izognil marsikateri nesreči!

SENATOR ROBERT A. TAFT: POZABIMO ZDR. NARODE!

Končno se je vendar našel mož, ki je imenoval stvari z njihovim praviim imenom. — Nikar več ne varajmo sami sebe! — Združeni narodi ne morejo učinkovito preprečiti nobene agresije.

CINCINNATI, O. — V torek zvečer je senator Robert A. Taft v važnem zunanjepolitičnem govoru izjavil, da Združene države "lahko kar pozabijo na Združene narode, v kolikor se zadeva tiče korejske vojne".

"Po mojih mislih moramo storiti vse, kar je mogoče, da dosežemo premirje, če pa pri tem ne bomo uspešni, tedaj dajmo Angliji in ostalim našim zaveznikom razumeti, da odstopamo od nadaljnjih pogajanj v Koreji", je rekel Taft.

"Prav tako mislim, da se lahko odgovore ideji sodelovanja z Združenimi narodi na Vzhodu in da si pridržimo popolnoma svobodne roke".

Govor je prebral Taftov sin, Robert A. Taft jr., odvetnik v Cincinnati, na banketu proslave obletnice ustanove National Conference of Christians and Jews, katere je počastila njegovega očeta.

Da ni bil senator Taft osebno navzoč, je vzrok bolelost njegovega boka, radi česar se nahaja v bolnišnici.

Senator Taft je dalje v svojem govoru ugotovil, da "sicer veruje v Združene narode, toda ne v njihovo učinkovitost, da bi preprečili agresijo".

Z ozirom na mirovna pogajanja v Koreji, je senator dejal: — "Premirje v Koreji bi razmejilo deželo z nenaravno mejo ter ust-

Vel. Britanija podpira mirovne predloge Združenih držav

Churchill pravi, da so bili Zdr. narodi o predlogih poučeni in da so jih odobrili.

LONDON. — Ministrski predsednik Churchill je v torek naznanil, da Velika Britanija brez pridržkov podpira mirovne predloge Zdr. držav za končanje mrtvila v pogajanjih. Istočasno je tudi naznanil, da so bile njegova in ostale vlade Zdr. narodov konsultirane in so sodelovale pri njih zasnovi.

Prav tako je podprl te predloge indijski premier Nehru, ki je povedal na javnem shodu v Delhiju, da je te predloge, ki so še veno tajni in katere je predložil ameriški gen. Harrison, videl in odobril. Dostavil je, da bi bil zelo presenečen, če se bo s premirjem še kaj časa oklevalo.

Churchill je hotel s svojo izjavo hkrati poudariti anglo-ameriško solidarnost v Koreji ter zavreči vsako misel o kakem večjem nesporazumu med obema deželama.

Dan argentinske neodvisnosti

BUENOS AIRES. — Dne 25. maja so v Argentini praznovali 143. obletnico državne neodvisnosti.

Dulles prispel v Atene

ATENE, Grčija. — Ameriški državni tajnik Dulles je na svojem potu iz Turčije, prispel v torek v Atene.

Slovenska pisarna 6116 Glass Ave., Cleveland, O Telefon: EX 1-9717

ŠOLA (Slovenska sobotna). Druga in tretja skupina naj prineseta v soboto v šolo samo zvezke in svinčnike, četrta in peta skupina pa samo šolske knjige.

POZOR! Nedeljska igra (Rožni venec) se bo začela točno ob 3. Obiskovalce prosimo, da so do te ure že v dvorani. Proti večeru je pri sv. Vidu banket Oltarskega društva in želijo nekateri tudi tja. S točnim začetkom bo to omogočeno.

VSTOPNICE za nedeljsko igro (Rožni venec) se dobijo v Slov. pisarni in Orazmvi slaščičarni. Vse so po \$1.

Kitajci imajo v Koreji milijon "prostovoljcev"

SEOUL, Koreja. — Včeraj sta neka ameriška in neka angleška bojna ladja obstreljevali komunistične položaje na korejski zapadni obali, dočim je poveljstvo ameriške osme armade istočasno naznanilo, da so nadaljni kitajski "prostovoljci" dospeli na korejsko fronto.

Poveljstvo osme armade sodi, da imajo Kitajci zdaj približno 263.000 mož na 155 milj dolgi fronti, dočim jih imajo 750.000 v rezervi.

SEOUL. — Južnokorejska vlada, ki ni bila konsultirana in ki je razjarjena nad tajnimi predlogi Združenih narodov komunistom, je podvzela danes zadnje poizkuse, da doseže modifikacijo teh predlogov pred njihovim možnim sprejemom od strani komunistov v ponedeljek.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Zlata poroka. — Zadnje nedeljo sta poznana Mr. in Mrs. John Speh z 18203 Nottingham Rd. obhajala v krogu svojih otrok, sorodnikov in prijateljev 50-letnico svojega zakonskega življenja. Zlatoporočencema častitamo in kličemo: Na mnoga leta!

Deseta obletnica. — V petek ob 8. uri zjutraj bo v cerkvi Marije Pomočnice na Neff Rd. sv. maša za pok. Francka Skulj v spomin 10. obletnice njegove smrti.

Vabilo na večerjo. — Članice Oltarnega društva fare sv. Vida prijazno vabijo vse članice in drugo občinstvo v nedeljo ob petih popoldne na večerjo v šolo sv. Vida. Na razpolago bodo tudi knofi.

K vojakom. — Dr. Frank Jelarčič in njegova žena Jolanda sta se 21. t. m. odpeljala v San Antonio, Texas, kjer bo dr. Jelarčič kot 1st Lt. služil v zdravniškem oddelku. Doslej je služboval v St. Alexis bolnišnici. Doma je iz Jugoslavije, v Ameriko je prišel šele pred dvesti leti. Prijateji in znanci mu žele dosti sreče.

K molitvi. — Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ vabi svoje članice nocoj ob osmih v Corrigan pogrebni zavod na Lorain Ave. k molitvi za umrlo Jennie Semič.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON. — Senatni odbor za apropiacije je snočil odglasoval, da bo preprečil sleherni prispevek Združenim narodom v prihodnjem fiskalnem letu, če postane rdeča Kitajska članica Varnostnega sveta.

DETROIT. — Chrysler korporacija je snočil amendirala svoj kontrakt s CIO United Auto Workers unijo ter dovolila svojim delavcem vse one dobrine, ki jih je pred njo dovolila svojemu delavstvu Ford Motor Co.

SEOUL. — Na vzhodnocentralni korejski fronti divja danes huda bitka, v kateri je udeleženi približno 3.750 komunističnih vohakov.

COLUMBUS, O. — Po republikancih kontroliran senat je preko obstrukcije demokratične manjšine včeraj odglasoval, da se dvigne maksimalna brezposelnostna kompenzacija od \$28 na \$30 tedensko in to za dobo 26 tednov.

BERLIN. — V zapadni Berlin je pljusnil iz Vzhodne Nemčije nov val beguncev. Od zadnje sobote jih je prispelo 8.000, s čemer znaša skupno število beguncev v enem mesecu 32.476.

NEW YORK. — Legalna obramba zakoncev Rosenberg je pričela včeraj zopet od kraja s svojim prizadevanjem, da ju reši smrti na električnem stolu. Sodnik Irving R. Kaufman, ki je obsodil pred dvesta letoma vohunsko dvojico na smrt, je bil pozvan, da nastopi v ponedeljek pred federalnim prizivnim sodiščem, kjer bo njegova naloga, vzdržati legalnost smrtno obsodbe, katero je izrekel. To pa ni dejanska, temveč samo tehnična procedura. Sodniku ne bo treba nastopiti osebno, temveč ga bodo zastopali federalni odvetniki.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debeyec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 105 Thurs., May 28, 1953

Bodo davki znižani? Kdaj?

V volilnih govorih lansko jesen smo veliko slišali o znižanju davkov, o uravnoteženju državnega proračuna, o zmanjšanju državnih izdatkov in o nešteto prijetnih rečeh, o katerih kandidati pred volitvami tako radi govore, po volitvah pa vselej na nje pozabijo in takoj naježe obrvi, če jih kdo na nje spomni.

Republikanci so za trdno obljubljali, da bodo zmanjšali državne izdatke, spravili državno gospodarstvo v red, povrnilo dolarju njegovo vrednost ali pa ga vsaj ustalili na sedanji, nato pa tudi popustili davčni vijak, ki prizadeva teža ve in povzroča pritožbe pri posamezniku kot tudi pri podjetjih.

Ko je nova vlada zasedla svoja mesta v Washingtonu in se iz tedna v teden bolj in bolj seznanjala z raznimi državnimi potrebami ter spoznala kaj vse terja današnje oboroževanje, so postajali glasovi vse bolj in bolj tihi. Končno so povedali javnosti, da letos federalnega proračuna ne bo mogoče spraviti v red, ker vojska, vroča na Koreji in hladna po vsem svetu, žre vedno nove milijarde. Tudi za bodoča leta niso izgledi rožnati, če vsaj vroče vojske na Koreji ne bo konec.

Predsednik Eisenhower je ponovno poudaril, da je proti vsakemu znižanju davkov, dokler federalna vlada ne more kriti vseh izdatkov iz svojih rednih dohodkov. Federalni dolg je skoro dosegel zakonito določeno mejo in že govore o tem, da bo to skrajno mejo treba zvišati.

Kakor nam bi bilo všeč in prijetno, če bi nam davke znižali, moramo vseeno priznati, da ima predsednik prav, ko zahteva, da je treba spraviti najprej proračun v red. Nihče bi ne imel za pametnega onega, ki bi na leto več porabil, kot pa zaslužil, pa bi šel rajši na počitnice zapravljat denar, kot pa da bi zategnil pas, pljunil v roke in se krepko lotil dela, da bi se čimprej znebil dolgov. Končno ni izključeno, da ne bi kdo v današnjem času trdil, da možak ni preneumen, gotovo pa ne bi noben poštenjak dejal, da ravna tak človek pošteno.

Na vse zanj je vsak izmed nas, dokler je zdrav, dolžan delati in zaslužiti, kar za življenje rabi.

Kot vsak posameznik tako tudi država. Tudi ta mora gledati, da v kolikor toliko normalnih razmerah ne izda več, kot more dobiti, sicer bo kmalu izgubila zaupanje.

To velja za normalne čase. Ko so Sovjeti začeli hladno vojno in kasneje sprožili še krvavi spopad na Koreji, smo vsi mislili, da so to izredni časi, ki zahtevajo pač tudi izredne odločitve in izredne napore. Nihče si ni gnal preveč k srcu rastočega federalnega dolga. Oboroževanje in vojna sta zahtevala in zahtevata vedno velike izdatke. Računali smo, bo mo že poplačali, ko bo vojne konec, ko bo mednarodna napetost popustila.

Polagoma pa je začelo prevladovati mnenje, da te nepoteti ne bo kmalu konec, da utegne trajati leta in leta, morda celo desetletja. Ono, kar smo dolgo smatrali, za nekaj ne navadnega, za nekaj izrednega, je postalo navadno in izgleda, da bo to tudi ostalo za lepo vrsto let.

S tem je pa seveda položaj popolnoma drugačen. Treba je natančno premisliti, kaj zmoremo in kako dolgo zmoremo, ne da bi prišlo v nevarnost vse naše gospodarstvo. Komunistična nevarnost po splošni sodbi danes ni nič manjša, kot je bila pred nekaj leti, ko smo se začeli na njo pripravljati: nasprotno, vojaški strokovnjaki svare, da je vsak dan celo večja. Na njo moramo biti torej vedno pripravljeni, če se nečemo izpostaviti nevarnosti.

Sovjeti vedo, da so nas spravili v zadrego in že pokojni Stalin je prerokoval, da bo Amerika in z njo ves zahodni svet doživel gospodarski polom, ki bo pripravil tla končni komunistični zmagi.

Te nevarnosti se je zavedala prejšnja demokratska vlada, kot se jo zaveda sedanja republikanska. Če bi bili jeseni zmagali demokrati, bi morali danes, premišljevali točno o istih vprašanjih, s katerimi si belijo sedaj glave Eisenhower in njegovi sodelavci. Mednarodni položaj, ki tirja največ izdatkov, se namreč bistveno ni spremenil.

Federalni proračun bo le težko spraviti v red, dokler ne bo konec vojne na Koreji, zato moramo računati s tem, da vse dotlej ne more biti kakega večjega znižanja davkov; nasprotno, nič ne bi bili iznenadeni, če bi nekatere davke celo zvišali. Upajmo pa, da do tega ne bo prišlo.

Preden se bo zahodni svet pripravil na zadnji napor, da se zavaruje pred sovjetsko nevarnostjo, bo poskušil še enkrat po razgovorov. Morda se le najde kje rešilna pot, ki nas bo obvarovala novih še večjih in to ne samo žrtv v denarju, ampak tudi žrtv v krvi.

Računajoč, da se sedanje mednarodno stanje ne bo poslabšalo, moremo računati — vsaj tako trdi članek znanega tednika "U. S. News & World Report" v izdaji za 29. maj 1953 — na malo znižanje dohodninskega davka s 1. januarjem prihodnjega leta, med tem ko bodo morale velike korporacije čakati do 1. 1955, izjema bodo le one družbe, ki plačujejo davek na izredni dobiček.

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

CLEVELAND

Male novice. Kakšij posebnij novic iz Clevelanda nemamo. Vsakdanšnje življenje živimo. Za nikoga ne vemo, ka bi se o-ženo. Hvala Bogi tudi od smrti nega več čuti. Nanč kakšij betežnikov nemamo. Omeniti bi bilo to, ka so dr. Valent odšli v Kanado. Brž ka bi šli za krstnoga kuma i celo, ka za dvojčka. Kda pridejo nazaj, že zvedimo i znabiti tudi objavimo. Nekaj posebnoga med našimi Slovenci v Clevelandi v zadnjem leti je pa to, ka so se dosta selili. Posploj čuješ, če koga srečaš pa kaj spitaš, ka so si hižo kupili i podobno. Tak Sinčekovij i Casarovij nega več na 40. cesti. Tudi Čehovij nega več na 48. cesti. Nadele se je preselila Ključaričova Aga s Star Ave. Odala je i cela familija se je preselila v novi dom nendri v Nottinghami. Zvekešega vse ide proti vzhodi.

Od vremena raj ne gučimo.

Ve je v Clevelandi najhitrej ne inai kak de indri v Ameriki. Če bi se imeli kama pritožiti, bi se pritožili nad nestalnostjo vremena. Kakšij den se napravi tako lepo i tak jako za stalno — pa se prek poudneva spremeni od najlepšega na najslabše. Tolaži nas samo to, ka se tudi od grdoga na lepo friško obrne. Kakpa vajeni smo eše na tisto vreme, kak je med Lendavov i Radgonov, med Bogojinov i Lotmerkom. Če se je napravilo na lepo, te so brezi skrbi šli kosit i so zgrnoli i domov, spravili ob pripekajočem sunci. Stari ljudje so znali naprej povedati za vreme za celi tijezen i jih je redko znorilo.

Telegram. Kda smo to, ka je odzgoraj, napisali za Novine, je poštar prineso telegram od dr. Valenta iz Kanade. Etak pravi: "Prejmite vnogo pozdravov iz Toronta. Jaz i Marija Kavaš sva pri Joe i Sabini Brgles, ka bova za kume za dva bojsa, dvojčka. Spominamo se tudi Vas, ob 3 mo pa nesli h krsti.

Krstili do Father Kolarič. Pozdravlava: Doctor i Mary Kavaš."

Fotograferali smo se. "Vse kotrige društva sv. Števana (KSKJ 224) vljudno vabim, ka pridete v nedeljo ob 2:15 pred cerkev sv. Pavla na E. 40, ka mo se fotograferali za spominsko knjigo naše fare. — Avgust Pintarič, predsednik."

"Rožni venec" je igra, štero do igrali v nedeljo v SND na St. Clair Ave. ob 3 odvečara. Vsi ste vljudno vabljeni, ka poglednete to lepo igro i pomagat katoliški Ligi.

CHICAGO

Sina so dobili pri Mr. i Mrs. H. Kulek. Mati je Mary Petek. Steve Petek je s tem postao že sedemkrat dedek. (Mrs Petek — Ana je umrla lansko leto.) Staršom i dedeki čestitamo k pomnožitvi družine. Pri Kulekovij imajo že dve deklici.

Obletnico — i to 25. obletnico poroke — ta obslužavala Ignac i Gizella Hozijan v domovini v Trnvi v čerensovskoj fari pri Ignacijovoj materi 31. majaša, to je prišestna nedelja. Ignac je po štiridesetij letaj opet vido svojo mater. Mati so stari 86 let. Iz Čikage pošiljamo lepe čestitke i jim želemo dosta veselja.

Antonija Denša

Trije novomašniki pri Mariji Pomagaj v Lemontu

P. MARK HOCHÉVAR O.F.M.

Lemont, Ill. — Mesec maj in junij sta meseca mašniških posvečenj in novih maš. Vseposvds se v tem času uresničujejo sanje mladeničev, ki hrepene služiti Gospodu v duhovniškem stanju. Po dolgih letih napornega študija in vzgoje stopajo pred oltar, da prejmejo od svojega škofa zakrament sv. mašniškega posvečenja, ki jim da oblast voditi duše k Bogu. Nepozaben ostané da dogodek v spominu vsakega duhovnika. Veliko je veselje, ki ga občutijo starši ob sinu — novomašniku. Ves njihov trud pri vzgoji je s tem bogato poplačan, zakaj sin-novomašnik je krona družine.

Letos je Lemontska Marija dala Ameriškim Slovencem kar tri novomašnike. Mašniško posvečenje se bo to pot vršilo že drugič v lemontski božjepotni cerkvi. Prvič je bilo leta 1950. Posvečeval bo prevzvišeni škof dr. Gregorij Rožman na praznik sv. Antona Padovanskega, v soboto, 13. junija ob devetih dopoldne. Vsi trije, ki bodo posvečeni v mašnike, so sinovi slovenskih staršev. Poleg domačih bodo gotovo tudi mnogi drugi slovenski rojaki, ki žive v bližini Lemonta, radi prihiteli k tej pomenljivi in izredni slovesnosti.

Prvi, ki bo posvečen v duhovnika je Fr. Mark Hochevar, O. F. M. Rojen je bil v Bridgeport, Ohio. Sedem let je hodil v farno šolo sv. Antona, zadnje leto osnovne šole pa je dovršil in tudi graduiral pri sv. Vidu v Clevelandu. High school je napravil deloma v Cleveandu pri benediktincih, deloma pa v Westmont, Ill. v frančiškanskem malem semenišču.

V avgustu leta 1946 je pred Marijinem oltarjem v Lemontu sprejel redovno obleko sv. Frančiška in nato preživel leto noviciata istotam. Istočasno z njim sta bila preobčlena tudi ostala sobrata — novomašnika Fr. Blase

P. BLASE CHEMAZAR O.F.M.

in Lawrence.

Po srečno prestanem noviciatu so ga predstojniki poslali na filozofski študij v frančiškansko provinco presv. Imena Jezusovega, katerega je napravil deloma v Crogan, N. Y. deloma pa v Buttler, N. J.

Leta 1949 je začel teološki študij v Lemontu. Naslednje leto je napravil slovesne obljube skupaj z ostalima sobratoma. Lanskó zimo je v tihoti samostan-skega življenja nenadoma došla novica o očetovi smrti, ki ga je nemalo prizadela, saj je vedno upal, da mu bo vsaj oče stal ob strani za najsrečnejši dan v njegovem življenju. Mati mu je umrla že pred več leti. Tako bosta oba z nebes gledala svojega sina in zanj Boga prosila.

Fr. Mark bo zapel slovesno novo mašo v svoji rojstni župniji v Bridgeport, Ohio, v nedeljo 21. junija ob enajstih dopoldne. Prišedil mu bo njegov bratranec Fr. Benedikt Hoge, lemontski gvardijan, ki bo obenem vršil tudi službo diakona; subdiakon pa bo drugi bratranec Fr. Thomas Hoge, župnik v Detroitu. Arhidjakon pri slovesnosti pa bo domači župnik Right Rev Msgr. Joseph Kiefer.

Novomašniki ima 1. brata in sestro, strice in tete v Clevelandu in Jolietu, in celo vrsto bratrancev in sestričen.

Drugi novomašnik je Fr. Blase Chemazar. Rojen v Chicago leta 1928. V osnovno šolo je hodil k sv. Stefanu. Nato je obiskoval St. Ignatius High School v Chicagu, ki jo je graduiral z najboljšim uspehom.

V jeseni leta 1946 je vstopil v frančiškanski noviciat. Filozofijo je dovršil pravtako v newyorški frančiškanski provinciji, kakor ostala novomašnika.

Po končani filozofiji se je zo- pet vrnil v Lemont, kjer je leta 1949 začel s teološkim študijem. 22. avgusta 1950 je s slovesnimi obljubami za vse življenje obljubil

P. LAWRENCE GROM O.F.M.

bil spolnjevati tri evangeljske svete; uboštva, čistost in pokorščine. Letos pa je dosegel svoj življenski cilj: postati frančiškanski duhovnik.

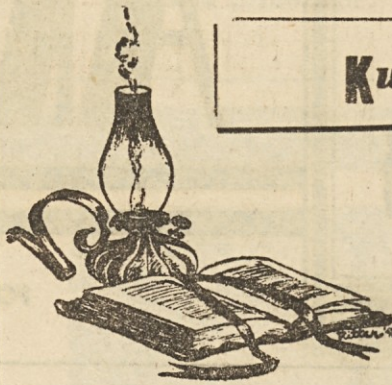
Novomašno glorio bo zapel v svoji rojstni fari pri sv. Stefanu v Chicagi. To bo brez dvoma eden najlepših dnevoev tudi za njegovega očeta, mater in sestro, kakor tudi za farane sv. Stefana. Slovesnost se bo vršila v nedeljo 14. junija ob pol dvanajstih dopoldne. Novomašni pridigar bo p. Edward Gabrenya, Arhidjakon bo p. Leonard Bogolin — domači župnik, diakon pa p. Andrew Svete.

Oče in mati novomašnika živita v Chicagi v fari sv. Stefana. Pred leti sta oba prišla iz Poljanske doline nad Škofjo Loko. Novomašnik ima tudi mlajšo sestro, ki obiskuje še High School.

Tretji novomašnik, Fr. Lawrence Grom pa je bil rojen v Waukegan-u, ki ga imenujejo tudi "Ameriška Vrhnika" ker je večina rojakov v Waukegan-u iz vrhenskega okraja. Fr. Lawrence je bil rojen leta 1928. Obiskoval je farno šolo v rojstni župniji, kjer učijo benediktinske sestre. Nato je obiskoval St. George High School v Evenston, Ill. Po končani High School se je odločil za frančiškanski red. Vstopil je v noviciat v avgustu 1946 skupaj s Fr. Markom in Blažem. Na praznik sv. Bernarda, 20. avgusta 1950 je napravil slovesne obljube in se tako za vse življenje zavezal živeti po evangeljskih svetih.

Fr. Lawrence izhaja iz številne družine; ima še štiri živeče brate in štiri sestre. Novomašnik je najmlajši otrok v družini. Mati mu je umrla že pred več leti, oče pa živi v Waukegan-u.

Prvo slovesno daritev sv. maše bo opravil v domači cerkvi Matere božje v Waukegan-u, kjer pastiruje Rev. Hiti. Pridigal bo na Very Rev. Alexander Urankar. Arhidjakon bo Rt.

Koncert mladinskega pevskega zbora fare sv. Lovrenca

Za dvajsetletnico mladinskega zbora so nam mladi pevci pri fari sv. Lovrenca zapeli. Na ta način so pokazali, da v njih še utripa ljubezen do slovenske narodne in umetne pesmi, da imajo učitelja, ki mu je vse to pri srcu in bi rad umiranje ameriške Slovenje odrinil za dolgo dobo.

Zbor je lep, le škoda, da sta v zboru samo dva fantiča. Kljub vsemu, upoštevati je treba, da dve tretjini pevcev niti ne razume več dobro slovensko, je pevovodja Zorman spravlil iz teh grl lepe glasove. Ustvaril nam je lep večer, vzbudil lepe misli in morda ukresnil v marsikom plamenček tistega idealizma, ki ga ima sam.

Za uvod je nekaj spregovoril Father Slapsak. Koj potlej je zbor pričel s ponarodelo Mladi smo Amerikanci. Ženski otroški glaski so sicer rahli, vendar so koj ustvarili prijetno razpoloženje. Zlasti sta vžgala Mary Rose Šušteršič in Michael Harvan, ki sta zapela pesem Tiček prav majmen je. Oba glaska sta zelo lepa in mlada pevca sta žela zasluženo pohvalo. Pesem sta morala ponoviti.

Sestri Mauer in Aloise Fortuna so zapele Zormanovo Pred Slovesom in narodno Tam pri Soči. Posebno druga je bila dobra, Pevke imajo lep, čeprav malo šibak glas. Zdi se mi pa, da gre na izgubo glasu tudi precej neakustična dvorana. Tudi oder je bil na globino preveč odprt.

Pevka Jane Martič je zapela Pomlad in Tam na vrtni gredi. Pevka ima izvežban glas, le v nižini se ji glas malo izgubi. V višjih legah pa ima zelo prijetno barvo.

Po odmoru je nastopil Edvard Kenik, ki je zapel Zormanovo Ladje bele, ladje bele, ter Volaričev Oj rožmarin. Pevca dobro poznamo. Dober glas ima, včasih zapoje s preveliko vehemenco, sicer pa je bil njegov nastop višek večera. Moral je dvakrat na oder in je nazadnje dodal še tisto veselo Sem fantič z zelene-ga štajerja.

Sienna Sever je deklamirala Funktkovo O mraku. Pesem domotožja je to in jo poznam še iz ljudske šole. Prišlo mi je na misel, da bi mogla biti na sporedu ena Zormanovih pesmi s isto temo, saj jih ima pesnik dovolj. Deklamatorica, prijazno dekletce, je svojo nalogo lepo izvršila, čeprav je bilo dobro čutiti, koliko truda je vložila v svoje delo.

Zbor je zapel potlej še pet pesmi, izmed katerih je posebno vžgala Jaz bi rad cigajnar bil. Pesem so morali ponoviti. Ob Planinskih koračnicah so se pevci kar razgreli in glasovi so bili dokaj košati kakor se za Foersterja spodobi.

Pesem God Bless America je zaključila spored.

Kaj naj zapišem za konec? Da

Rev. Msgr. M. Butala diakon: Rev. M. Setničar; subdiakon pa Rev. J. Dobnikar, O. S. B.

Spomnimo se vseh treh novomašnikov v molitvi in prosimo Gospoda naj jim nakloni mnogo lepih uspehov na njihovi življenski poti.

Čudno

Gospodar: "Tale mlada piščeta so bila izvaljena v valilnem stroju"

Gospodična (iz mesta): "Kako čudno! Pa so ravno takšna kakor prava..."

Kulturna Kronika

sem bil vesel. Premalo je to. Srečen sem bil, ko sem videl, da se po velikem trudu pesnika Zorman tudi mladina, ki že zgublja slovenska tla, še muči s slovensko pesmijo in tako kaže, da hoče ohraniti vsaj nekaj, kar je nekoč mati prinesla tu sem. Zato so bile res na mestu besede monsiga. Omana, ko je dejal, naj starši gledajo, da bodo otroci peli, vedno peli.

Vsakemu otroku posebej stiskam roko. Vsak je opravil veliko delo, vsak je pokazal svoj idealizem. Več kot častitke — spoštovanje — pa zasluži pevovodja Zorman in njegov idealizem. Dokler bomo delali iz idealizma, misli uprte v slovensko besedo, dotlej se bo naše delo na tujem poznalo.

Naj bi mladinski zbor še dolgo živel, naj bi ohranil v srcu, kar ima zdaj in naj bi se, če ne prej, vsaj ob letu spet oglasil.

Karel Mauser.

Cerkveni koncert pri sv. Vidu

Slovenci radi pojemo. Tako je bilo doma, tako je v tej deželi. V Clevelandu smo imeli letos že celo vrsto koncertov. Zanimivo je pri tem, da nista bila niti dva podobna. Vsak je imel nekaj posebnega, vsak zbor je posegel na drugo področje narodne in umetne glasbe.

Zadnjo nedeljo je Pevsko društvo "Lira" priredilo v cerkvi sv. Vida koncert Marijinih pesmi.

Polna cerkev je bila dokaz da imajo naši ljudje za te vrste petja dosti razumevanja.

Za uvod je zaigral pevovodja Martin Košnik Premrlor Preludij v Es-duru, mešani zbor je pa zapel Vodopivčevo Pesem v čast sv. Ceciliji. Nato je župnik č. g. L. Baznik v kratkih besedah razložil smisel in pomen prireditve ter se zahvalil za lepo udeležbo. Poudaril je preprostost in lepoto slovenske Marijine pesmi.

Mešani zbor je zapel Vodopivčevo Vigrad po zeleni halji, nato pa Jerebovo Morska zvezda. Dorothy Evans, ki je pela sopran solo, ima lep prijeten glas. Poje z lahkoto, višina ji ne dela nobenih težav. Mimi Veider, ki je pela solo v Gruberjevi Prošnja, poje z nekakim naporom, je pa sicer dobra pevka.

Dober je bil tudi Frank Kuret, ki je pel začetni solo v Sattnerjevi Kraljici maja. Sledile so še Sattnerjeva O, da bi se vrnil, Hladnikova Večerni zvon in Schwabova K pokoju, kjer je spet pela solo D. Evans.

Ivan Ratič je lepo zaigral na orgle Sturgesovo Meditacijo, nakar se je oglašil moški zbor z Riharjevo Ko v jasnem pasu. Posebno slišen je bil bas.

Dorothy Evans in Josephine Novak sta zapeli Vodopivčevo O, da imela bi. Josephine ima prijeten, čeprav nekoliko šibek glas.

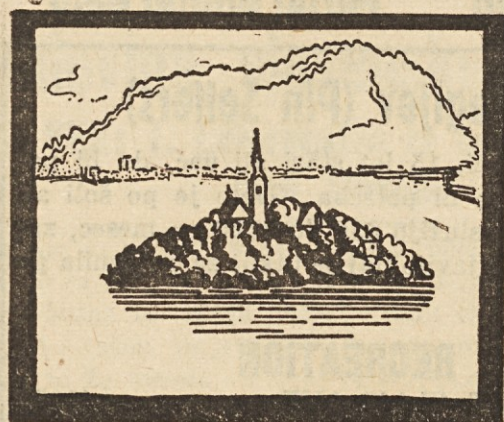
Ženski zbor je ob spremljavi orgel pel Železnokov Bodi nam pozdravljena. M. Košnik je dovršeno pel bariton solo v Zanglovi Pojoč se oglasimo. Mešani zbor je podal nato še Hladnikovo Je mrak končan, Vodopivčevo Tisoč slavospevov krasnih in Tomčevi Oj, sončni maj in V svetlo mesto nazareško.

Spored je bil v svoji sestavi pester in morda celo preobsežen za tako priložnost. Bili bi pa veseli, če bi nam pevci zapeli tudi nekaj bolj domačih, domačih za uho in srce, ki nas prav zaradi tega dvigajo.

O zboru moremo reči, da je za naše razmere dober, ter da posveča slovenski cerkveni glasbi veliko skrb. Naj bi to delo vztrajno nadaljeval.

G. Martinu Košniku in njegovim pevkom ter pevčev k uspehu častitamo. Kot farani smo veseli, da imamo tak cerkveni zbor ter mu želimo še dosti uspehov.

VIII.

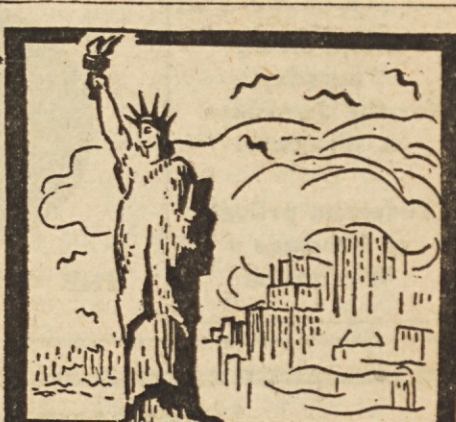

GLASILO SLOVENSKE MOŠKE ZVEZE V AMERIKI

NO. 5

CLEVELAND 3, OHIO, MAJ 1953

LETO II

Vsi za enega, eden za vse!

Slovenska moška zveza ima namen združevati in izobraževati slovenske moške in mladeniče na narodnih principih ter med njimi gojiti ljubezen do slovenskega naroda in naše nove domovine, zlasti pa posvečati vso skrb naši mladini po geslu: Vsi za enega, eden za vse. Tako je zapisano v njenih pravilih.

Ko je umiral velikomoravski vladar Svetopolk, je baje poklical k svoji postelji svoje sinove ter dal prinesiti trdo povezano butaro palic. Butaro je dal po vrsti svojim sinovom in dejal, naj jo skušajo prelomiti. Drug za drugim so to poskušali, pa nobeden jo ni mogel zlomiti. Svetopolk jo je nato vzel v svoje že onemogle roke, porezal vezi in zlomil eno palico za drugo. Nato je svojim sinovim takole govoril: "Poskusili ste butaro zlomiti. Kljub mladosti in moči tega niste zmogli, jaz sem to s svojimi onemoglimi rokami storil. Zakaj? Ker sem lomil eno palico za drugo potem, ko sem porezal vezi, ki so jih družile v enoto. Tako bo tudi z vami. Dokler boste trdno povezani, vas ne bo zmogel noben nasprotnik, kadar bodo pa vezi med vami porezane, vas bodo zlahka zlomili."

Tako je tudi z nami! Če se bomo vsi slovenski moške poštenega prepričanja med seboj povezali, bomo trdni in ne bo nas lahko zlomiti, razdruženi pa nismo kos niti najmanjšemu nasprotniku.

Slovenska moška zveza je povezala v svojih vrstah že precejšnje število slovenskih moških in fantov, toda veliko jih je še izven njenih vrst. Te bi radi dobili med se. Vsakega radi sprejmemo v organizacijo, če je le v odgovarjajočih letih in pripada katoliškemu svetovnemu nazoru. Združeni bomo lahko veliko dosegli za svoj narod in za svojo novo domovino. Koristi od take organizacije pa ne bo imela samo skupnost, ampak tudi vsak njen član. Imel bo v organizaciji oporo, imel dobro družino, imel tudi potrebno zabavo.

Slovenska moška zveza ima namen svoje člane izobraževati. V čem? Ker je slovenska, gotovo v slovenskih rečeh. Rada bi seznanila vse slovenske moške in fante s slovensko domovino, z življenjem v njej, s slovensko preteklostjo, s slovensko kulturo, s slovensko besedo, s slovenskim hoteljem, pa tudi z vsemi težavami, ki jih naša stara domovina preživlja. V nas hoče buditi ljubezen do naroda, iz katerega izhajamo, pa tudi do nove domovine, ki nas je širokogrudno sprejela in nam omogoča življenje.

Ljubezen temelji na poznanju in na spoštovanju. Če bomo svojo rodno zemljo in svoj narod poznali, bomo cenili njegove vrline, bomo ponosni na to, da smo njegovi sinovi, ga bomo tudi ljubili. Poznati pa moramo tudi novo domovino, tudi ta ima marsikaj, o čemer ne vemo dosti, ima vrline in veličino, ki jo prečesto ne vidimo, ker nam je preblizu, ker nas naravnost bije v oči. Naučiti se jo moramo opazovati, naučiti se jo moramo razumeti, naučiti se jo moramo ljubiti.

Nekateri smo bili rojeni onstran morja, drugi v tej deželi, oboji pa smo sinovi slovenskih staršev, v nas vseh se pretaka slovenska kri. Naj nas ne bo nikdar sram male obsežnosti naše oziroma naših staršev rojstne domovine. Ona je sicer majhna, pa pravi biser, je krasna kot redko katera dežela na svetu. Če nam ni mogla vsem dajati dovolj in dobrega kruha, jo zato ne smemo zaničevati posebno, ker to ni bila vedno njena krivda. Vsakdo izmed nas mora biti ponosen na to, da je slovenskega rodu. Slovenci smo kulturni narod in nam ves svet to tudi priznava. Smo pa tudi pridni in pošteni ljudje. Ena izmed velikih nalog naše organizacije mora biti te lastnosti pri svojih članih gojiti in utrjevati ter tako širiti v svetu slovenski ugled in čast.

Amerika je velika in bogata. Ves svet se na njo obrača po pomoč. Mi smo njeni sinovi ali pa vsaj posinovljenci. Ona nam daje vsega, kar za vsakdanje življenje potrebujemo, ona pa od nas tudi marsikaj zahteva. Ne samo, da plačujemo davke in jo v slučaju potrebe branimo z orožjem, zahteva od nas tudi razumevanje in ljubezen. Uživiti se moramo v njen način življenja, poskušati razumeti njene ustanove, dojeti njeno širino, njeno svobodo. Paziti pa moramo pri tem zlasti, da ne bomo povzeli od nje tudi slabih lastnosti. Da ima tudi te kot vsaka druga dežela, o tem ni nobenega dvoma.

O teh in še o veliko drugih rečeh bi se bilo treba pogovoriti, kadar pridemo skupaj. V preprostih enostavnih besedah naj bi vsak povedal svoje mnenje, napisal tudi kak dopis za naše skupno glasilo. Naj ne bo zabave, piknika ali kak druge prireditve, ki ne bi bila omenjena v našem glasilu.

Slovenska moška zveza hoče imeti v svojih vrstah tudi slovensko moško mladino. Njej namerava posvečati prav posebno skrb. Mladina je bodočnost vsake organizacije, gotovo tudi naše. Pa zvezi ne gre samo za organizacijo, gre ji v prvi vrsti zato, da ohrani našo slovensko moško mladino res slovensko in kar ni nič manj važno, pošteno in delavno. V preteklosti je bilo za dosego zvezinih namenov marsikaj storjenega. Odborniki in člani so se trudili po svojih najboljših močeh in se trudijo danes, treba pa bo napor še povečati, seči bolj na široko, da ne bo slovenskega moža in fanta, ki ne bi bil član SMZ, in ne slovenske naselbine, kjer ne bi bilo njene podružnice.

Podružnici št. 3 in št. 14 vabita na piknik

Cleveland, O. — Pred kratkim so člani Podružnice št. 14 sprožili misel, da bi bilo dobro in prav, če bi se malo pogovorili s člani Podružnice št. 3. Sklenili so, da priredita obe podružnici skupen piknik. Obe društvi delujeta v collinwoodski naselbini, torej je čisto naravno, da nastopata skupaj. Na ta način je lažje vzbuditi zanimanje na obeh straneh, na vzhodni in zahodni, ter pripraviti vse člane in njihove boljše polovice, da si privoščijo nekaj razvedrila v prosti naravi.

Za posamezno podružnico je precej težavno dobiti vse potrebne moči za kako večjo prireditev, zato je razumljivo, da je Podružnica št. 3 na svoji seji v aprilu misel sprejela. Obe podružnici upata, da se bo s tem delo poživilo in postalo društveno življenje živahnije. Čimbolj se bomo med seboj poznali, tem bolj se bomo razumeli in tem rajše bomo v bodoče spet skupaj prišli.

Na skupni seji je bilo sklenjeno, da bo piknik 14. junija na prostorih Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ ali kot smo včasih rekli, na Močilnikarjevi farmi na White Rd.

Na ta prostor se prav lahko pride. Po St. Clair Ave. se peljete do Nottingham Rd., potem po tej cesti do Euclid Ave., kjer krenete na levo proti vzhodu po US Route 6 do Richmond in White Rd. Ob tej zadnji pa leže pikniški prostori Društva sv. Jožefa.

Pripravljalni odbor vabi vse člane Slov. moške zveze iz Clevelanda in okolice na ta skupni piknik. Prav posebej pa se obarača na vse člane Podružnice št. 3 in št. 14, ki piknik prirejata, da ja ne pozabijo na ta dan. Bratje Hrvati od Podružnice št. 14 bodo skrbeli za okusno jedajo. Na samem pikniškem prostoru, seveda malo bolj pri kraju, bodo spekli janca in še enega četvernožca, ki mu pravijo v Ameriki "hog." Kako smo to žival imenovali v starem kraju, pa ne mara vsi veste.

Na pikniku ne bo manjkalo nobene reči. Poskrbljeno bo za vse, igral bo tudi izborni orkester. Zabave torej ne bo manjkalo.

Naj nihče ne zamudi te lepe priložnosti in se gre malo povsilit v naravo.

Odbor.

OBVESTILA

Seja odbora za piknik

Prihodnja seja pripravljalnega odbora za piknik Podružnic št. 3 in št. 14 se vrši v petek 5. junija v Slov. domu na Holmes Ave. ob osmih zvečer. Vsi člani, ki jim je uspeh piknika pri srcu, vabljeni! — Chas. Benevol

Seja preložena

Seja Podružnice št. 3 je zaradi piknika, ki ga društvo prireja skupaj s Podružnico št. 14 v nedeljo 14. junija, preložena na nedeljo 7. junija na navadnem kraju in ob navadnem času.

Nov odbor

Podružnica št. 14 ima sledeči odbor: predsednik Ivan German, tajnik John Vah, 20830 Tracy Ave., Euclid, O., tel. IV 1-0594, blagajnik Charles Ribar, zapisnikar Edward Benich. V nadzornem odboru so: Joseph Ferra, John Habat, Joseph Podnar.

Na obisku pri Krekovih v Washingtonu, D. C.

Naša potovalna družina je obstojala iz treh oseb, Yours truly, moja soproga Mrs. Intihar in Mrs. Margaret Rožanec, soproga John Rožanca, kateri se sedaj nahajajo v Jugoslaviji.

Dr. Miha Krek in njegov sin Aleš, sta ustanovna člana SMZ podružnice št. 17 v Euclidu. Ko smo se pripeljali v Washington, smo šli naravnost h Krekovim na Spring Rd., kar ni preveč daleč od Bele hiše. Krekovi so nas ljubezno sprejeli, kakor prava slovenska družina polna gostoljubnosti. Ko se z dr. Krekom nekoliko pogovoriva o Clevelandu in Washingtonu kakor tudi o svetovnih razmerah, nam že ga. Malka Krekova, naznani, da je večerja pripravljena.

Zvrstili smo se okrog jedilne mize, dr. Krek je pa molil Zdravo Marijo, kakor je to običajno pri dobri družini. Večerja je bila prav dobra in okusna, tako da jaz in Aleš kar nisva hotela prenehati z najinim delom pri tako lepo obloženi mizi. Pa vendar ni to nič novega za ga. Krekovo, ker ona je izvrstna kuharica, če pa še ga. Nija Natla-

čanova pomaga, gre stvar še hitreje od rok.

Zvečer smo se še po mestu prepeljali, da ne pozabimo, kar smo na precejšnjih obiskih videli. Ko sem bil v Washingtonu leta 1913, nisem videl niti ene lesene hiše, in tako tudi danes ni opaziti nobene.

Drugi dan, to je v nedeljo, smo se še nekoliko prepeljali po mestu in si ogledali to in ono, nato smo šli k 10. sv. maši v cerkev Srca Jezusovega, kjer je naš član Aleš Krek strežnik. Na prejšnjem obisku pri Krekovih, to je bilo lansko leto, smo bili pri službi Božji ravno v tej cerkvi, le da smo bili pri zadnji sv. maši, to je ob 12 uri. Cerkev je bila natrpano polna, v spodnji in zgornji cerkvi se služba božja bere ob enem in istem času. Ko je župnik pridigoval, je rekel, ali veste zakaj sta obe cerkve tako polni pri 12. sv. maši? Zato ker k 12. sv. maši pridete sami ta zaspani ljudje, zato moramo imeti dve maše o polodne. Pa še prihodnjič kaj.

M. I.

V Barberlonu imajo lepe načrte

Pri podružnici št. 1, v Barberlonu, kjer se je Slovenska moška zveza ustanovila, ima podružnica svoje mesečne seje drugo soboto v mesecu, iz Clevelanda smo se podali na sejo štirje glavni odborniki, namreč Chas. Benevol, glavni blagajnik; Anton Tekavec, glavni nadzornik; in Tony Krampel, glavni finančnik; kakor tudi glavni predsednik. Ko se pripeljemo na Hopocan Ave., stopimo v klubove prostore, kjer so nas že čakali ustanovitelji naše lepe organizacije Slovenske moške zveze, Fred Udovich, ustanovitelj in prvi glavni predsednik, sedaj častni predsednik; Joseph Šega, predsednik podružnice; Vincent Lauter, bivši glavni tajnik in sedanji glav. finančnik; kakor tudi Jože Lekšan, pionir in veteran na društvenem polju, in trden steber pri Slovenski moški zvezi, kjerkoli Jože deluje, tam se tudi napreduje.

Podružnica št. 1 ima lepo bodočnost, dokler bodo ti moške pod vodstvom predsednika Jožeta Šega skupno delovali.

Predsednik Jože Šega otvori sejo, opravi formalnosti seje, nakar se prične glavni predmet seje, to je, splošni razgovori o razvoju in napredovanju naše organizacije. Glavno uprašanje je, kakor na vseh drugih sejah, kako pridobiti mladino v našo organizacijo. Da se pridobi mladino v naše podružnice, je povedal Jože Lekšan, bo potrebno, da gremo od hiše do hiše in da vpišemo mladeniče v našo organizacijo, saj je vendar to organizacija njih očetov, saj so njih očetje delali vse svoje življenje za boljšo bodočnost naše mladine. Vincent Lauter, priporoča, da naj se vpelje kak sport, kakor na primer kegljaška liga, Baseball Club, Boy Scouts ali kaj primerne, s takimi sredstvi nam bo mogoče pridobiti mladino v našo sredo. Da nam bo mogoče dobiti mladino na naše seje, bo potrebno tudi nekaj ukreniti radi razvedrila po seji, ker drugače ne bomo mogli dobiti mladih fantov na sejo. Po vsaki seji bi morali imeti vsaj po par ur razvedrila, pa tudi če je treba dobiti kakšnega harmonikarja ali kaj podobnega. Ko bo mladih moških in fantov na seji zadostno število, bodo sami ukrenili, kaj hočejo in kaj želijo.

Ako bodo pri podružnici št. 1, šli naprej po načrtih, katere so zasnovali na zadnji seji, potem bodo gotovo imeli velik uspeh, ker moč in sredstva imajo, le nekoliko postrvovanja in dela je potrebno, pa bo šlo.

Ko smo končali sejo, smo se razgovarjali in seveda tudi nekoliko okrepčali. Zakaj pa ne, saj je vendar tukaj zibelka in ognjišče naše organizacije, saj se je ravno tukaj Slovenska moška zveza ustanovila in ravno tukaj po seji smo spomine obujali o ustanovitvi in njenem napredovanju. Fred Udovich, ustanovni predsednik, se še vedno zanima in je ves navdušen za SMZ le zdravje mu ne dopušča, da bi ji kaj več časa posvetil. Pogrešali smo na tej seji, našega prvega glavnega blagajnika Jerry Zupec, kateri je tudi ustanovil podružnico št. 8 v Euclidu.

* * *

Št. 8, v Euclidu, bode imela družabni izlet na Zgončovo farmo 21. junija za člane in prijatelje, kjer je to vsakoletni izlet, se pričakuje kar velike udeležbe. Predsednik Frank Struna in John Jadrich, tajnik, sta redno na delu, da bo večji uspeh. Tudi nove člane vneto pridobivata, tako da se kar očividno pozna, pri blagajni in pri članstvu. Podružnica lepo napreduje.

* * *

Kaj pa podružnice štev. 3 in 14? Ti dve se pripravljata kar s ta veliko žlico. V nedeljo 14. junija bosta imeli skupni piknik na prostorih Društva sv. Jožefa KSKJ na White Rd. Z bratskim pozdravom vsem članom in prijateljem SMZ.

Matt F. Intihar, preds.

Pravica za tatove

Nekoč sta se srečala dva izvrstna tata. "Bratec," reče prvi, "ni nič pravice na svetu." — "Pač res" odgovori drugi, "če bi še bila pravica na svetu, gotovo bi bili naju že davno obesili."

Zadnji rokovnjač

Spisal JANKO MLAKAR

(Načeljevanje)

Jurček ni prav nič čakal, da bi mu še enkrat rekel, marveč jo je takoj pobral.

Sedaj porežem hitro jetniku vezi in iz rokovnjaškega papeža je kar naenkrat postal abiturient Jakob Griža. Manjkal mu je samo klobuk, ki ga je izgubil na bojišču.

"Sedaj pa hitro v hišo," pravim mu, "da nas kdo ne zasadi."

"Tega pa že ne," odvrne mi po kratkem premisleku Griža; "komedijo moramo igrati do konca. Ko bi imel vsaj kak jopič odveč! Pojdi v hlev, morda najdeš tam kako stvar od obleke. Slame in sena je tu dovolj."

Takoj sem ga razumel, kaj hoče. Urno grem v hlev in najdem res na hlapčevem ležišču strgan jopič in strahovito zdelane hlače. Oboje pobašem in se vrnem na pod.

Hitro natlačiva slame v jopič in hlače, da je bil slamnati rokovnjač kar v hipu narejen. Potem mu potisneva klobuk na bučo ter mu zvečeva roke in noge. Lešerba je tako slabo svetila, da se nama je zvijača morala posrečiti. Nato zapreva pod in odideva v hišo.

Griža je bil sprejet z velikim veseljem. Moral je takoj poslušati vso zgodbo boja z rokovnjači od začetka do konca. Zelo je obžaloval, — hinavec — da ga ni bilo zraven in pri tem strupeno pogledoval Brtonclja. "Dobro, da imamo vsaj poglavarja," sklene svoje jadikovanje, "ta mora dobiti vrv za vrat."

Odpravili smo se k počitku še le pozno v noč. Ema je dobila prenočišče v hiši. Jurček je šel z dvema drvarjema na hlev, fant Glavan pa z nami na pod. Toliko, da sem še hitro obvestil Brtonclja, Sobo in Coklo o naplini zvijači. Zakaj treba je bilo velike opreznosti, da se ni slamnati mož izdal.

Komaj smo odprli vrata, smo že planili vsi štirje na pod in obkolili "rokovnjača," da ga Glavan ni mogel videti od bližine. Porinili smo ga bolj k steni in polegili krog njega.

Ker bi bilo pa sumljivo, če bi nič ne stokal in zdihoval, je storil to prav lahko mesto njega Griža.

Glavan se je pa nato oglasil iz drugega kota in rekel:

"Le stokaj, dedec rokovnjaški; jutri boš šele zdihoval, ko te bomo gnali v Kamnik."

Mi smo se pa komaj zdržali smeja.

Kmalu nato je začel Glavan "dreto vleči," da se je kar pod tresel. Potem mu je pa začel še Brtonclj pomagati. Čudno ni bilo, da smo pri taki godbi spali kaj slabo.

Noč nam je pa vkljub temu prešla še precej urno, ker ves čas ni manjkalo zabave.

Soba namreč ni mogel zaspati in je prosil Grižo, naj sune Brtonclja pod rebra, da bo nehal smrčati.

"Saj sem že vsega odregal," odvrne mu Griža, "pa nič ne pomaga; res ne vem, kako spajne ima ta človek."

"Čakaj, mu bom pa jaz eno prisolil," pravi nato Soba, in sune — Grižo naravnost v trebuh.

"Tristo ribniških krot," zarobanti ta, "zakaj si pa mene dregnil?"

"Kaj sem tebe?" popraša Soba zategnjeno; "misli sem Brtonclja."

"Drugič pa bolj poglej." "Saj bi pogledal, ko je pa temno kakor v rogu. Čemu si pa vrata zaprl? Pustil bi bil vsaj lešebro goreti."

"Mir," oglasim se sedaj jaz; "Brtonclj in tisti Glavan na oni strani smrčita, vidva se prepirata, kdo bo pa potem spal?"

Posrečilo se mi je, da sem ju pomiril; toda le za kratek čas.

Začel sem že malo dremati, ko zaslišim zopet proseči Sobi glas:

"Lepo te prosim, Griža, dregni Brtonclja, da bo odletel skozi steno za pod. Jaz ne morem zaspati! Rad bi ga sam, toda bojim se, da bi zopet ne zadel pravega."

Takoj nato zašumi slama in nekaj telebne ob lesenno steno.

"O ti krota," oglesi se Griža, "kaj takega se mi pa še ni zgodilo. Ves čas mislim, da budim Brtonclja; sedaj šele vidim, da sem suval le — slamnatega možica."

Nato je pa nastal tak krohota na podu, da se je Brtonclj takoj zbudil. Celu Glavan je prenehal žagati ter vprašal, kaj imam.

"O nič hudega," zlaže se mu hitro Coklja. "Rokovnjač je preveč smrčal, smo ga pa malo odregali, ker nas ne pusti spati." "Le dajte ga, le, pa dobro," bodri nas fant; "saj je tudi mene zbudil ta mrcina rokavharska."

Sedaj smo se pa smejali nje-mu in Coklja se mu je celo upal reči:

"Mi smo pa mislili, da ste tudi vi smrčali. Kako se vendar človek včasih moti!"

Glavan pa ni odgovarjal več. Vlegel se je na drugo uho in zopet začel s svojo godbo.

Tako nam je minula noč med smrčanjem, smehom in prepiranjem.

Drugo jutro smo vstali takoj, kakor hitro se je zasvetilo skozi špranje v stenah. Naročili smo Glavanu, naj pazi na jetnika, potem smo jo pa pobrali s poda.

V hiši je še vse spalo, ker je bilo jako zgodaj. Sezuli smo črevlje in letali po rosnih travah, kar nam je delo zelo dobro. Bili smo prav dobre volje, da se je vse tako srečno izteklo. Samo Brtonclj in Griža sta se kregala nekaj časa zaradi batin, s katerimi sta bila prejšnji dan tako radodarna.

Naenkrat se udari Coklja po čelu in pravi:

"Fantje, meni je nekaj padlo v glavo!"

"Da ti le na glavo ni," pregrizne mu besedo Soba.

"Kaj si tako lačen, da moraš besede jesti?" huduje se Coklja. "Toda brez šale, prišlo mi je res nekaj imenitnega na misli."

"Ta je pa lepa," oglesi se zopet Soba; "poprej je nekaj padlo, sedaj je nekaj prišlo, počakajmo malo, morda se bo naposled še kaj pripeljalo."

To je pa Coklja tako raztogotilo, da se je hotel kar pognati v Sobo. Komaj smo ga potolazili.

"Kaj si pa hotel povedati?" poprašamo ga potem.

(Dalje prihodnjič)

O B Z O R

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin

Tedenska priloga
za Slovence v
Wisconsinu

Address
All Communications
to
OBZOR PUBLISHING
COMPANY
Frank R. Staut,
830 So. 5th St.
Milwaukee 4, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373
Publisher

LOKALNE VESTI

S sovjetskim MIG letalom pobegli poljski letalec Franciszek Jarecki v Milwaukee

Bivši sovjetski letalec Franciszek Jarecki, ki je prejšnji mesec vzbudil svetovno pozornost s svojim pobegom v novem sovjetskem "jet" letalu MIG-15 na Dansko, je bil preteklo nedeljo popoldne gost milwauskim Poljakom in glavni govornik na velikem shodu v South Side Armory dvorani, ki so ga sklicali njemu v počast njegove milwauski sonarodnjaki pod avspicijo "Poljsko-Ameriškega Kongresa," osrednje organizacije milwauskim poljskih veteranov in kulturnih društev in klubov. Obsežna South Side Armory dvorana je bila nabito polna udeležencev vseh narodnosti, ki so mlademu Poljaku (star je šele 23 let) ob njegovem pojavu na odru priredili burne ovacije. Že prej popoldne je bil mladi letalec gost in govornik na poljskem radijskem programu na WRJN radio postaji, ki je tik pred slovenskim, in je tako tudi naš urednik g.

Rado Staut, ki vodi slovenski program na tej postaji, imel priliko seči mlademu letalcu v roko in ga pozdraviti v imenu Slovencev. V svojem govoru preko radija, ki ga je popoldne na shodu v dvorani letalcu ponovil (ta govor v dvorani je bil posnet tudi na trak za prenos v Poljsko in druge satelitske države preko "Voice of America" radijske postaje) je mladi junak dneva med drugim dejal: "Življenje v Poljski pod komunističnim režimom ni življenje. Ko je Hitler napadel Poljsko, sem bil star komaj 9 let, in ko so komunisti dobili oblast nad Poljsko sem moral tudi jaz kot 14-letni deček med mlade komuniste. Ali srce te mladine ni s komunisti in tudi starejše generacije ne. Te se manj. Na Poljskem živimo iz dneva v dan. Delati moraš priganjaško delo za malo denarja. Vohuniti moraš na svojih najboljših prijateljih, na svojih starših, na svojih bratih in sestrah, če ne, nisi dober in zanesljiv državljani. Namesto zadost-

ne hrane te pitajo dnevno s komunistično propagando, da ti postane neprebavljiva. Ogromna večina poljskega ljudstva bi mi rada sledila čez mejo, če bi le mogla. Vse kar hoče to ljudstvo, je svoboda, prostost. Jaz sem srečen, da sem se rešil tega duševnega suženjstva, čigar bistva nisem mogel doumeti do svojega 20. leta. Prepričan sem, da bo moj vzgled opogumil tudi mnoge druge moje bivše tovariše med poljskimi letalci, da mi bodo sledili ob prvi priliki. Mislim, da je moj prijatelj Zdislav Jerwinski, o katerem baš zdaj čitamo, da je z drugim sličnim letalom srečno pristal na svobodnem danskem ozemlju, bil eden — in ne zadnji — od teh, ki jim je moj vzgled dal inspiracijo, kako se najhitreje pride v svobodni svet. — Dodal je še, da je namenoma čakal prilike, da dobi v roke najnovejši tip ruskega letala, z mnogimi tehničnimi tajnostmi, ki bi bile v korist zapadnim zaveznikom, da pobegne z njim izza "železnega zastera." — Mladi letalec je bil v dvorani obut s cvetjem in šopki in drugimi darili od svojih navdušenih sonarodnjakov. Ves program je trajal dobri dve uri in pol.

Slika domovine iz pisem

Mir

Ljudje se bojijo nove vojne, ker so se odprte rane zadnje vojne: "Človeštvo še danes neprestano trepeta pred grozotami nove vojne. Če predmislimo da so še vedno odprte globoke rane zadnje svetovne vojne nam to še bolj greni življenje. Organizacija združenih narodov smo z veseljem sprejeli. Daj Bog da bi vsaj ta organizacija prinesla človeštvu toliko zaželeni mir!"

Življenjski standard

Komunisti vedno veliko pišejo o višjem življenjskem standardu, ki hočejo doseči za ljudstvo: "Pri nas tu teče življenje še bolj enolično. Vsak dan pričakujemo da se bo življenjski standard kaj zboljšal, to se pravi, da se bodo znižale cene, toda zaman. Cene se iz dneva v dan dvigajo, le plače stojijo in se nikakor ne morejo oz. nočejo dvigniti. Mnogim so znižali doklade za otroke. Zdaj celo govorijo, da jih bodo sploh odpravili. Ne vem, kaj naj potem počnejo in kako naj živijo družine z otroki. Toliko se pri nas govori o socialnem položaju, o pomoči in o

skrb za mladino. Toda kjer je pa treba res nuditi pomoč zlasti družinam nižjega stanu, tam pa največkrat ta lepa beseda popolnoma odpove. Sicer pričakujemo vsak dan zboljšanja, toda če bo šlo navzdol mesto navzgor, potem je nespamet govoriti o povišanju življenjskega standarda."

Drugo pismo piše tudi o življenjskih razmerah. Če toliko pišejo o tem, pomeni, da jih tu čelvelj žuli. Česar je polno srce, rado iz ust gre: "Pri nas živimo tako-le. Kjer zaslužijo v družini dva ali trije člani, se kar izhaja. Če pa mora eden delati za tri, je pa komaj za hrano in kurjavo, za obleko pa sploh nič ne ostane. Kjer je družina kot pri Jožetu, čudež, kako so izhajali, domaker ni dobival doklad. In imajo še povrh bolezen v hiši. Še več takih revežev poznam, ki si danes radi svojega značaja ne morejo opomoči." — To je malo težje razumljivo: "zaradi svojega značaja." To pomeni one, ki za režim niso politično izgrajeni in morajo kot nezanesljivi nositi posodiče — najslabše službe in

najslabše plače.

Kidričev pogreb

O Kidričevem pogrebu tudi mnogi pišejo: "V časopisih ste brali, kako slaven pogreb je imel Boris Kidrič. Samo vence (bližje 5,000) so cenili na 45 milijonov din. Sam maršal Tito je nesel krsto z lafete k grobnici na trgu herojev pred muzejem. — "In drugo pismo s tako zadržanostjo piše o Kidričevem pogrebu: "Ne smem pozabiti omeniti žalostno smrt našega velikega gospodarstvenika Kidriča. Revež je bil gluhi in slepi in je trpel junaško do zadnjega diha. Veličasten je bil sprejem njegovih zemeljskih ostankov v Ljubljani, (Saj po komunističnem drugih kot zemeljskih ni. Opomba pisca), pomoči v avtofurgonu kot kraljevski. In mimohodi ob trupu ves dan in vso noč. Mnogi so se poslavljali od njega po dva in trikrat. Ves narod je občutil praznino ob pokopu njegovega trupla. Obsul ga je s cvetjem, ki je še danes razstavljeno vzdolž cele Šubičeve ceste. Cenijo nad pet tisoč vencev."

Upanje na letino

O letini in pridelku pišejo vsa pisma, dokaz, kako je to vprašanje za vse goreče, odločilno: "Vreme imamo lepo. Želimo, da bi letina dobro izpadla, ker tu je milijonska vrednost v izgubo ali dobiček. Letos so kmetje veliko gnojili z umetnimi gnojili, kakor še nikoli prej. Zelja vsakogar je, da se čimveč pridelja in že res spravi gospodarstvo na tir. Pa je le vedno enako."

Tudi drugo pismo omenja skrb za letino: "Ta teden je križev. Ledeni možje so res hladni, a upamo na lepo poletje. Dal Bog kaj bogatih pridelkov! Potem se bo tudi draginja kaj omilila, sicer delamo itak samo za prehrano."

Ma, mi tu v Ameriki ne razumemo tega, da so vsi pogreznjeni v skrb za vsakdanji kruh, nam je pa to res "navrženo." Toda oni doma so dnevno v borbi, kako bodo preživeli teden, mesec s hrano in kedaj bo nastopilo zboljšanje. In Ljubljane je vest, da so karmeličankam vrnili njihovo redovno hišo: "Notri imajo majhno kapelico, ker so cerkev podrli. Ovirala je promet."

Leva ušla pred sloni na drevo

Splošno mnenje, da levi ne znajo plezati, je v zadnjem uradnem letnem poročilu o stanju visoke divjadi v Ugandi ovrženo. Neki ribiški inspektor je opazil v pragozdu krdo slonov, ki so se iznenada ustavili in zbrali okoli debelega drevesa. — Opazovalec se je priplazil v bližino in ugotovil da sta se zatekla na drevo dva leva. Slon, ki je krdo vodil, ju je skušal doseči z rilcem. V krdelu je bilo tudi nekaj mladičev in samice so se najbrž zanje bale. Končno sta se leva naveličala čepeti na drevesu. Skočila sta daleč stran in se skrila v gošči. Sloni so se pogladi za njima, pa ju seveda niso mogli dohiteti.

Marsikdo poroča, da je to raca. Toda v uradnem ugandskem poročilu je več presenetljivih vesti. V pragozdu so ustrelili velikega slona z dvema paroma oklov. Neki slon je imel celo devet oklov, normalno razvit zob na eni strani in 8 manjših zob na drugi. Beli nosorogi še niso izumrli. Levov je v Ugandi čedalje več, čeprav jih pobijajo. Primeri se tudi, da postane lev žrtev prometne nesreče. V neki popravilnici motornih vozil so dobili precej poškodovano motorno kolo s pri-

loženim motociklistovim pismom: "Zal ne morem priti sam, ker sem imel kolizijo z levom in sem precej hudo poškodovan. Motorno kolo je padlo name in mi zlomilo nogo. Tudi lev je bil precej poškodovan, vsekakor toliko, da je imel dovolj opraviti s seboj in da me ni napadel." Podobna srečanja pa se ne končajo zmerom tako srečno. — Nekoč je v skupini zamorskih otrok napadla nekega dečka orjaška kača piton. Prestrašeni otroci so začeli klicati na pomoč. Ko so prihiteli odrasli ter s kamenjem in krepeljci prisilili kačo, da je izpustila otroka, je bil ta že mrtev.

MALI OGLASI

Naprodaj

6 sobna zidana "colonial" hiša na 1840 Beverly Hills Dr., med Euclid Ave. in Chardon Rd. Dobra okolica. Odprto v nedeljo od 2 do 6 pop. ali kličite RE 1-6230.

Nov 6 sobni zidan "bungalow" na 1977 Idlehurst Dr., blizu Beverly Hills Dr. Dobra cena za hitro kupčijo. Kličite RE 1-6230. (106)

Stanovanje išče

Dva ali tri sobno stanovanje po možnosti z garažo v St. Clairski okolici od E. 79 do E. 55 St., išče samski mož. Ponudbe na upravo lista. —(104)

Lepi domovi naprodaj

Za 2 družini, 5 in 5, lepa klet, plinski furnez, na 7017-19 Hecker Ave. Cena \$14,750. Za 2 družini, 5 in 5, klet, 2 furneza, 4 garaže, 5327 Luther Ave. Cena \$12,700.

Zelo moderna hiša, 6 sob za 1 družino, plinski furnez. V prvovrstnem stanju znotraj in zunaj. 3 garaže. Se vidi po dogovoru. Cena \$10,900.

Vprašajte:

P. P. Muliolis
6606 Superior Ave. (106)

Hiša naprodaj

Za 1 družino, 9 sob, ima vse udobnosti, dobra transportacija, v fari sv. Jeronima. Vprašajte na 468 E. 143 St. (106)

Stanovanje išče

Iščem 3-4 sobno neopremljeno stanovanje med St. Clair in Superior Ave., od 40 do 90 ceste. Dve odrasli osebi. Prosim, sporočite ali kličite dopoldan EX 1-6139. Dr. Ivo Černe, 1058 E. 62 St. (106)

Soba se odda

Soba se odda za žensko, z kuhinjskimi privilegiji. Na 6920 Bayliss Ave. (106)

Give cheer to
the sick... send
Flowers
from

CENTA
slovenska cvetličarna
CVETLICE ZA VSE PRILIKE
STANLEY in JULIE CENTA,
lastnika
1551 Hayden Ave.
Phone: GL 1-6876
Res.: GL 1-1539

Moški dobljo delo

Moški dobljo delo

Postavljachi kegljev (Pin Setters)

Delo dobijo mladeniči, 15 let stari ali več, da bi postavljali keglje. Izkušnje ni potreba. Delo je po šoli ali koncem tedna in lahko zasluži \$50 do \$200 na mesec, začeni meseca avgusta. Prijavijo naj se takoj za pojasnila po 6. uri na

GRDINA RECREATION
6019 ST. CLAIR AVE. (105)

Assemblers

NI POTREBNO NOBENE PREJŠNJE PREIZKUŠNJE

TUDI IZKUŠENI

Metal Finishers Gas and Arc Welders Paint Sprayers Torch Solderers Trimmers

Morajo biti pripravljeni delati 1. in 2. shift

SPREJEMAMO PROŠNJE

za zgornja dela od moških, katere zanima delati v produkciji "station wagon in panel truck bodies".

VISOKA PLAČA OD URE

DELAJSKE PODPORE

Pokojnina, zavarovalnina, bolniška počpora, plačane počitnice, plačani prazniki.

Oglasite se v našem Employment uradu od pondeljka do petka od 8 zj. do 5. pop.

FISHER BODY

(Euclid Plant)

DIVISION OF
GENERAL MOTORS
CORPORATION
20001 Euclid Ave.
Euclid, Ohio (108)

Delo za moške

The A.G.A. Laboratories ima dela za splošno oskrbo za moške, katere zanimajo ugodni delovni pogoji in stalno delo. Delavske koristi, 40 ur na teden in nad ure. Oglasite se pri Mr. Sykora, 1032 East 62nd St. (105)

HOT INSPECTORS

ON DROP FORGING

Izkušeni; plača od ure

STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.

978 E. 64 St. (106)

LATHE HANDS

Delo na stroju za oblanje.

Plača od ure. Plačane počitnice in druge delavske koristi. Oglasite se pri

COMMERCIAL FORGINGS CO.

3709 E. 91 St. (108)

Ženske dobljo delo

Potrebujete dober dom?

Išče se ženska, ki ceni lep dom. Eden otrok. Splošno gospodinjstvo, nič kuhanja ali pranja. Dobra plača. Priporočila. Kličite WA 1-5614. (106)

MALI OGLASI

Naprodaj

Hiša 10 sob za 1 družino, 2 kopalnici, "recreation" soba, prizidana garaža. V fari sv. Alojzija. Zmerna cena. Kličite GL 1-0491 ali GL 1-1362. (106)

Naprodaj

Hiša 6 sob za eno družino blizu E. 140 ceste in Lake Shore Blvd. Vse udobnosti, furnez na plin. Kličite lastnika GL 1-7751. (111)

Hiša naprodaj

Hiša 7 sob za 1 družino na E. 118 St., severno od St. Clair Ave. Dogotovljeno 3. nadstropje, cementni dovoz, v zelo dobrem stanju. Zmerna cena. — GL 1-0928. (109)

TAPCO

ZDAJ IZBIRA
IZKUŠENE MOŠKE
ZA

THE TEAM

PIPEFITTERS

(1/c)

MILLWRIGHTS

(1/c)

TOOLROOM HELP

TURRET LATHE

TOOLMAKERS

ALL TYPES OF GRINDERS

POWERHOUSE MECHANIC

(mora imeti Ohio State Boiler Operators licenco)

Pridružite se TAPCO skupini še DANES

... Prilika za napredovanje

... Dobri delovni pogoji

... Delavske koristi

Employment uradne ure:
Pondeljek do petka: 8 zj. do 5 pop.
Soboto in nedeljo
8 zj. do 3:30 pop.
Prosimo prinesite izkaz državljanstva
Mora biti pripravljen delati
vsak shift

THOMPSON PRODUCTS, Inc.

23555 Euclid Ave.
(C.T.S. Bus 28) (105)

TURRET LATHE

(large and small)

POWER MILLING MACHINES

ENGINE LATHES

SINGLE SPINDLE DRILL PRESSES

(large and small)

RADIAL DRILL PRESSES

(large)

RADIAL DRILL PRESSES

(small)

DRILL PRESS

(multi-head)

BURR BENCH

WASH MACHINE

and

ARC WELDERS

3. shift. Incentiven zaslužek takoj za produkcijo. Dodatek za življenjske stroške. Plačane počitnice in prazniki. Skupna zavarovalnina in načrt za pokojnino.

THE OLIVER CORP.

19300 Euclid Ave.
KE 1-0300 (107)

MACHINE TOOL

OPERATORS

LATHE

MILLING MACHINE

BORING MILL

GRINDERS

Dobra plača od ure in dodatek za življenjske stroške

Employment urad odprto dnevno od 8 do 5 pop., v soboto 8 do 12. Vprašajte za Mr. Anderson

NATIONAL ACME CO.
170 E. 131 St. at Coit (107)

RADO STAUT
direktor slovenske radio ure
v Milwaukee, Wis.

Poslušajte

prvo in najstarejšo slovensko radijsko oddajo na osrednjem zapadu

Ameriško-Slovensko RADIO URO v Milwaukee

oddajano

vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. ure centralni čas (od 12. do 1. ure opoldne poletni, odn. vzhodni čas) preko postaj

WRJN in WRJN-FM
(1400 k.c.) (100.7 m.c.)

Program vodita in napovedujeta v slovenščini in angleščini
Mr. in Mrs. Rado Staut

ZAKLADE IŠČEJO — Turisti, ki hočejo združiti prijetno s koristnim, hodijo na počitnice ob venezuelsko reko Gran Sabana, katere pesek krije drobce zlata in diamante. Srečnejši smejo obdržati vse nabrano zlato in diamante do vrednosti 5,000 dolarjev.

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

NOVI VEK: I. Luteranstvo in cerkvena reforma med Slovenci

Ljudje so deklico nadzorovali in ko so se prepričali, da je res pobožna in lepega vedenja, so ji začeli verjeti, tembolj ker je že menda v prejšnjih stoletjih tam stalo Marijino svetišče.

Kmalu je tam stala kapela, in ljudje so začeli znášati denar, da bi se zidala cerkev. Anton Pl. Papež iz Gorice in trije Solkanci (Krivic, Bassin, Mihelič) so se zavzeli za to podjetje in izprosili od patriarha dovoljenje, da smejo na vrhu gore postaviti romarsko cerkev. L. 1544. je bila posvečena, in sam patriarh Marino Grimmani je poslal iz Vidma za glavni oltar novo sliko Matere božje, ki je še sedaj na svojem mestu. Kmalu je bila Sv. Gora priljubljena božja pot. L. 1566. jo je nadvojvoda Karol izročil v oskrbo frančiškonom bosenske provincije. Trubar je seveda v vsem tem videl le prevaro, goljufijo in sebičnost, češ, da so romanske cerkve le "od tih hudizvih, leshniuih bab gori prishle in k timi ty fary, menih, ceh-moshtri in meznari zarad njih trebuha volo pomagali."

Toda ni ostalo le pri takih slučajnih spopadih. Odkar so se začeli deželni stanovi odloščno potegovati za luteranstvo, je pogum njihovim privrženecem med duhovniki vedno bolj rasel. Trubar in njegovi tovariši so začeli javno napadati nauke in obrede katoliške cerkve. Na prižnici so oznanovali, da sv. maša nič ne velja, da Marije ne treba častiti, norčevali se iz litanij in procesij, iz škofa, kadar je posvečeval duhovnike, in imenovali katoliško bogocastje malikovanje. In kar se še ni smelo javno povedati, o tem so govorili na svojih skrivnih shodih, ki so se vršili v hišah kano-nikov, v cerkvi pri sv. Krištofu in na Rožniku. Izza leta 1544. se opaža, da nastopajo Trubarjevi privrženici kot samostojna stranka, ki je vedno bolj odkrito delala za razkol, dasiravno je Trubar še dolgo trdil, da hoče ostati "v pravi katoliški cerkvi."

Med tem je umrl škof Kacijanar, ki se je še na smrtni postelji dal obhajati pod obema podobama, in ljubljansko stolico je zasedel mož odločno katoliških načel, Urban Tekstor, pod čigar vladjo je prišlo do odkritega boja z luteranstvom.

Urban Tekstor se je menda po domače pisal Tkalcic ali Tkavcic in je po šegi tedanjega

Slovenske Plošče
SUBELJ - BANOVEC - JADRAN
in druge v zalogi pri
NOVAK'S FURNITURE
5505 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

VAS MUCI REVMAZEM?
Mi imamo nekaj posebnega
proti revmatizmu. Vprašajte
nas.

MANDEL DRUG
slovenska lekarna
15702 Waterloo Rd.
KE 1-0034

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELODEC, lastnik
1109 E. 61 St.
Tel.: UTah 1-3040
Se priporoča za popravila in
barvanje vašega avtomobi-
la. Delo točno in dobro.

Re-Nu Auto Body Co.
Popravimo vaš avto in prebarvamo,
da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje.
Welding.

JOHN J. POZNIK in SIN
GLENNVILLE 1-3830
982 East 152nd Street

časa polatinil svoje slovensko ime. Rojen je bil okoli 1. 1498. v mali vasi na goriškem Krasu od preprostih tarsihev. Iz njegovih mladih let ni ničesar znana. Toliko je gotovo, da si je pridobil na tedanjih vseučiliščih obilo znanja v raznih vednostih, v govorništvu in bogoslovju in se odlikoval v učenosti. Že pred 1. 1540. je prišel na dvor kralja Ferdinanda, kjer je dobil službo dvornega kaplana in miloščinarja. Tu si je s svojo modrostjo in dobrotljivostjo kmalu pridobil tolik ugled, da ga je Ferdinand po smrti dunajskega škofa Ivana Faberja izbral za svojega izpovednika (1541). Leto pozneje je dobil župnijo Bruck ob Muri, katere pa ni nikdar osebno oskrboval. Kot dvorni kaplan je imel Tekstor zelo nemirno življenje. Spremljati je moral kralja z drugim dvorom vred na potovanju. Zato ga nahajamo vsako leto na najrazličnejših krajih: na Dunaju, v Breslavi, v Pragi, in celo v vojaškem taboru pred Wittenbergom, kjer je imel božjo službo.

Ko je 1. 1543. umrl ljubljanski škof Frančišek Kacijanar, je kralj Ferdinand imenoval za njegovega naslednika Urbana Tekstorja. Dohodki ljubljanske škofije so se v tistih časih vsled turških napadov zelo skrčili. Značilno je, da Kacijanar niti letnega prispevka 20 gld., ki ga je bil zahteval kralj Ferdinand v korist dunajskega vseučilišča, ni mogel plačevati. V pismu na kralja se opravičuje, da je prevzel od svojega prednika 4000 gld. dolga na zaostalih davkih. Stanovi ga terjajo in žugajo z rubežnijo. L. 1537. so ga le bojne priprave stale 2000 gld. in tudi v bodočnosti jih ne bo konca. Pod njegovim prednikom je bilo za 6000 goldinarjev zemljišč zastavljenih. Ob takih razmerah je pomenila škofovska služba le veliko žrtve.

Tekstor je bil še tisto leto od apostolske stolice potrjen (19. decembra.) Kot škof se je pogosto mudil v svoji vladikovini, dasiravno ni stalno v njej bival. Včasih je obiskal Gornji grad, ob važnih prilikah tudi ljubljansko stolnico, kjer je birmoval in posvečeval duhovnike. Slej ko prej pa je bil Dunaj in cesarski dvor glavno pozornišče njegovega delovanja. Tu ni imel posla le z božjo službo in oskrbovanjem revežev, ampak zastavil je svoj vpliv za razne reforme in kulturne namene. Ferdinand ga je rad uporabljal pri važnih zaupnih poslih. Ko je 1. 1546. umrl tržaški škof Peter Bonomo, za čigar vlade se je bilo lutrovanje v Trstu in po okolici zelo razširilo, je Tekstor na željo kralja Ferdinanda po-toval v Benetke, da se ondi snide z jezuitom Klavdijem Jajem in mu ponudi tržaško škofijo.

Skromni mož se je branil te ponudbe, češ, da ne ustreza namenu njihovega reda in je hkrati opozoril Tekstorja, naj kralj rajši na Dunaju ustanovi jezuitski kolegij, ako potrebuje njihove pomoči. Od takrat je bil Tekstor velik prijatelj in zaščitnik novoustanovljenega jezuitskega reda. Leta 1555. je dobil še vplivno, pa tudi težavno službo, postal je dvorni pridigar. Vendar se je že leto pozneje odpovedal temu poslu, ker je menda spoznal, kako nehalno delo je, svetnim mogotcem oznanovati resnico.

Dasiravno se je Tekstor v diplomatiskih in cerkvenih poslih mnogo mudil izven dežele, vendar ni izpustil izpred oči verskih razmer svoje škofije. To nam izpričuje prvi veliki spor z luteranstvom za njegove vlade.

(Dalje prihodnjič)

Zdravko Novak:

Drama "Rožni venec"

(Konec.)

Drama je natisnjena

Drama roma v tiskarno, mesto v peč

Če se prav spominjam, je bilo zopet kakih štirinajst dni pozneje. Obiskal me je prijatelj — igralec poljskega odra — in me vprašal, kaj je z dramo "Rožni venec." Je zvedel, da je že napisana in da je Lojze Martinc tudi note že pripravil. Tovarišu sem povedal, da je kritika dramo zavrnila in da jo bom vrgel v peč.

"Svetujem ti, da dramo neseš v tiskarno, mesto da jo vržeš v peč. Če je v Polju ne bomo igrali, drugje jo bodo pa radi postavili na oder!"

Naslednji dan sem se zopet vsedel na kolo in se odpeljal v Groblje pri Domžalah, kjer je bila "Misijonska tiskarna." Ko sem dospel tja, je ravnatelj tiskarne, g. Jože Godna, razkazoval nekemu duhovniku, ki ga pa jaz nisem poznal, razdejanje v tiskarni po atentatu, ki se je izvršil nekaj dni prej. Nekdo je namreč podtaknil peklenski stroj, ki je napravil veliko škodo. Zaradi te poškodbe je g. ravnatelj Godna odklonil prevzem tiska moje drame.

Nato sem se odpravil v Ljubljano, kjer je prevzela delo tiskarna "Slovenija."

Tisk not bi bil pa predrag, zato mi jo je razmnožila neka pisarna v Ljubljani, ki se je ukvarjala z razmnoževanjem.

To je bilo meseca septembra leta 1937.

Zadnji dan meseca oktobra 1937. so mi pripeljali precej velik zaboj — tisoč izvodov drame "Rožni venec," zraven pa seveda tudi prav lep račun.

Takoj, ko sem dal knjigo v tisk, sem poslal vsem prosvetnim društvom vabilo za naročbo knjige. Naročila so prhajala, tako, da sem imel do časa, ko je knjiga bila dotiskana, prodane že polovico naklade.

Po prazniku Vseh svetnikov sem si vzel čas in začel delati zavitke, da bi knjige čimprej razposlal. Pisal sem naslove, tehtal zavitke in lepil znamke. Ves dan sem se potil, zvečer sem imel pa celo goro zavitkov pred seboj na mizi. Pošta je bila oddaljena pol ure. Paketov je bilo preveč, da bi jih mogel nesti, poskusil sem jih spraviti v nahrbtnik, pa tudi ni šlo. Treba bo voza. Pripeljal sem kule (doma, izraz v Polju za ročni voziček), jih najprej pogrnil s plahto, nato pa še z ovojnim papirjem. Vanje sem nato zložil vse pakete. Voziček je bil skoro poln. Poklical sem služkinjo in ji lepo začel polagati na srce, da si sedaj lahko pridobil veike zasluge za sloven. kulturo. Začudeno me je poslušala, kajti doslej še nikoli nisem z njo govoril o slovenski kulturi.

"Ja, kaj pa naj naredim?" me je začudena vprašala. Pokazal sem ji poln voziček knjig in jo prosil, da naj jih pelje na pošto. Malo je pomislila, nato je pa dejala: "Bom!"

Preoblekla se je in šla. Čez debelo uro je prišla nazaj. Vprašal sem jo, če je bilo vse v redu, je pa rekla da ne.

"Ali se je morda pripetila kak nesreča z 'najnovejšo slovensko dramo'?" sem jo vprašal.

"Z dramo ne, ampak s poštarico."

"S poštarico?" sem se začudil. "Zakaj pa? Ai je morda dramo prebrala?"

"Ne, skoraj v nezavest je padla, ko je videla, koliko dela sem ji pripeljala. Kar na stol se je sesedla in vse ji je odpovedalo."

"Ali si šla morda po zdravni-ka."

"O, ne! z vozička sem ji znosila vse knjige na poštni urad in šla."

To so bili prvi učinki moje drame.

Vprizoritve

Kakor sem že omenil, sem mislil da bodo pri Devici Mariji v Polju dramo prvi vprizorili, toda o tem sem se zmotil, kakor smo že videli.

Pričakoval sem, da jo bodo vprizorili na kakem odru, kateremu sem poslal naročene knjige. Nisem se motil. Pred božičem leta 1937 sem res dobil tiskano vabilo in pismeno povabilo, naj se osebno udeležim vprizoritve drame "Rožni venec," ki jo bo vprizorilo Prosvetno društvo v Lukovici pri Domžalah na praznik sv. Štefana ob 3 popoldne. To je bilo prvo društvo, ki je vprizorilo dramo "Rožni venec." Nato so vprizoritve sledile vsa leta do druge svetovne vojne. Največ vprizoritve je bilo v letih 1938 in 1939. Največji uspeh so imele vprizoritve v Ljubljani,

kjer so jo igrali v frančiškanski dvorani, kjer je nastopil tudi g. Milko Pust, ki bo igral Gartha pri sedanjih vprizoritvah v Clevelandu. Nadalje je bila z uspehom predvajana tudi v Celju, Trzinu in pri Devici Mariji v Polju. Tu so dramo postavili že naslednjo sezono v program in z njo tudi sezono otvorili. Vprizoritev je bila v nedeljo 2. oktobra 1938. Režijo je vodil moj, sedaj že pokojni brat Jaroslav, ki je tudi igral Gartha, moja žena je igrala Jano, moja sestra pa Lady Ingleby.

V Sloveniji smo imeli kakih 400 prosvetnih društev, od teh je naročilo dramo nekako tretjina. Od te tretjine pa je v letih 1937 do 1941 vprizorilo dramo okoli 65 odrov.

V begunstvu je bil "Rožni venec" zaigran v lieškem taborišču v Peggezu v Tirolah meseca novembra ali decembra 1945. Režijo je vodil g. Prešeren, ki je tudi igral Gartha, kakor leta 1939 v Trzinu. Vprizoritve v Lienzu nisem videl, pač pa sem se udeležil ene vaje.

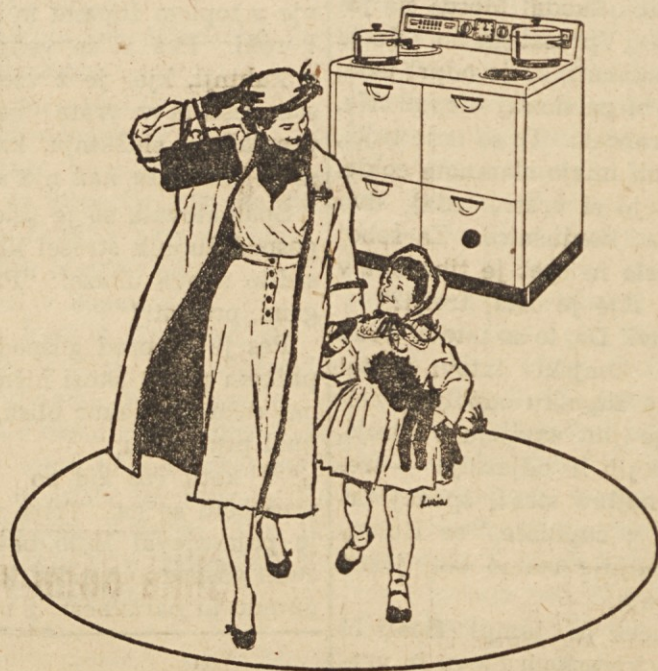
Naj omenim še to, da so Martincevo pesem "Rožni venec" pe-

li večkrat tudi na koncertih, zlasti kot solo točko. Lojze Martinc je bil velik ljubitelj petja. Študiral je istočasno pravo in petje. Po smrti organista Franceta Učakarja pri Devici Mariji v Polju je on prevzel mesto organista. Med drugo svetovno vojno je bil domobranski oficir in z ostalimi domobranci vrnjen iz Vetrinja v Titovino. Gospod Ivan Martinc, ki je tudi član Slovenskega odra v Clevelandu in poznan občinstvu po svojih uspehih nastopih na odru, je brat pokojnega Lojzeta Martinca.

Toliko o zgodovini drame "Rožni venec." O njeni vsebini pa pozneje. Zdravko Novak.

Nov prašek za gasitev požarov

Kemiki so odkrili novo suho sredstvo za gasitev požarov, prašek, ki ga potresejo na plamen. V dotiku s plamenom nastane ogljikov dvokis, ki ogenj pogasi. Prednost novega sredstva je v tem, da na predmetih, ki jih potresemo, prašek ne zapusti nobenih sledov.

Prijetnejše... je kuhanje na Modernen Električen način

ČISTO • HITRO • BREZPLAMNO — Z novim, čudovitim Električnim štedilnikom, postane kuhanje pravo veselje namesto dela.

Popolnoma avtomatično in varno kuha Električni štedilnik jedi do okusne popolnosti, četudi ste vi z doma. To pomeni več prostosti... več časa za nakupovanje... več časa za otroke.

Električno kuhanje je tudi povsem preprosto. Obrnite stikalo in čista, hitra toplota brez plamena bo dala pravo vročino, ki jo zahtevajo vaši recepti. Ni čuda, da tudi začetniki dosežejo popolne uspehe.

Pridite sedaj k Električnemu štedilniku in preženite od kuhanja težko delo in vse domneve. Zapomnite, da popolnoma avtomatičen Električen štedilnik stane manj... obratovalni stroški le nekaj penijev na dan.

- ČISTO—samo Električni štedilnik daje 100% čisto vročino
- VARČNO—stane le nekaj penijev na dan
- EKONOMICNO—stane manj kot drugi avtomatični štedilnik
- LAŽJE upravljanje—enostavnejše
- BREZ PLAMENA
- HITRO—nove gorilne enote dajejo polno vročino v sekundah
- MODERNO—napravljva vašo kuhinjo mikavnejšo
- AVTOMATICO—kuha jedi varno četudi ste z doma
- ENOSTAVNO—tudi začetniki dosežejo polne uspehe že prvič

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

"TEN O'CLOCK TUNES" NAJBOLJŠA GODBA
NAJBOLJŠI TALENTI
ZJUTRAJ OB 10 — WICA in WGAR • ZVEČER OB 10 — WHK

MARINKO'S MARKET

DECORATION DAY SPECIALS

POTTED Plants and CUT Flowers

GARDEN SUPPLIES

Tomato - Cabbage - Various Flowers and Plants

416 E. 156th St.

IV 1-3170

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: Endicott 1-0583

COLLINGSWOODSKE URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3111

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

VAJE ZA KRONANJE — V Londonu vneto vežbajo konje, ki bodo vozili državne kočije ob priliki kronanja kraljice Elizabete II. Tu jih vidimo na poti mimo Parlamenta in preko westminstrskega mostu.

J. S. BAAR

Golobček

"Kaj je bilo?" premišljuje vrata in lajal, da se je župnišče Holoubek, ki doslej nikdar ni treslo v temeljih. "Kaj se je zgodilo!" je kričal župnik na hodniku. "Tatovi, tatovi so menda prišli nad nas," je presunljivo jadikovala Katica v pritličju. Holoubek pa je prišel oblečen in smeje se s svečkom iz kaplanije in z mirnim glasom povedal: "Ze sem jih preganjal, lopove, bodite brez skrbi."

"Koga?" je izbulil župnik zaspane oči. "Tatove, prosim. Da, tatovi so bili tu." "Tatovi? Spustite psa," je zavpil gospod župnik, se vrnil v sobo in v trenutku pritekel iz nje v toplem županu in s puško v roki. Pes je še vedno lajal v kuhinji, kjer je z vsem telesom tiščala v vrata na smrt preplašena služkinja, kakor da so se tatovi že nad njo spravili. Spametovala se je šele, ko je gospod župnik stresel kljuko in srčito znova ukazal: "Pusti Cigana, prosim!"

"Tatovi! Da, to so tatovi! Prav gotovo, konjski tatovi so to! Gospodu župniku odpeljejo belce, noge jim zavijejo v cunje, zajašejo jih in odjezdijo — tretji pa najbrž straži spodaj pri vhodu v župnišče," se Holoubku vsiljuje vedno bolj jasno zla slutnja.

"Francek je lump! Spati bi moral v konjskem hlevu in vrata zapahnuti. Tak je strogi ukaz gospoda župnika, zato ker tatvine konj tu niso redke. Kradajo jih tihotapci in konjederci ter odjezdijo z njimi naravnost preko bližnje meje. Poznajo pota skozi gozdove, konje prebarvajo in ni jim mogoče priti zlahka na sled. Zdaj pa jih ima Holoubek kar v pasti. Ah, to so drugačne kune!" Misli se mu divje podijo po glavi.

"Kaj storiti? Kako jih ujeti? Kaj pa pes? Čemu ne laja? Smrči nekje za pečjo, gotovo so ga iz usmiljenja pustili v kuhinjo. Čuden čuvaj! Kaj naj vendar naredi?" in Holoubek počasi vleče noge iz gorke vreče, oprezno razpenja kožuh — zdaj pa zasliši, kako je v hlevu skočil konj pokonci. In v oknu je zatrepetala luč.

"Čas hiti! Treba se je odločiti! Zbuditi gospoda župnika!"

"Ne, samo tega ne," se brani v groznih dvomih Holoubek — "razburil bi se in bi jih morda postrelili."

V hlevu je zahrzal konj, v kuhinji pod kaplanijo je začel nemirno renčati pes. Mesec je zašel, vse dvorišče je zalil mrak.

Holoubek se je zgrozil. "Dobil jih bo! Pes bo zbudil gospoda župnika, pogledal bo skozi okno in opazil, kako vedejo konje iz hleva, zgrabil bo za puško in nesreča bo tu. Ne zgreši kune s skoku, ne ptica v letu, kako bi zgrešil tatul!"

"Nekaj se mora zgoditi," preudarja Holoubek že prenekaterikrat, toda boji se geniti, da ne bi koga preplašil, prebudil. Zdajci pa vid raz okno, kako se odpirajo duri pri konjskem hlevu, ki se skozi nje pomoli bela konjska glava.

"Lumpje," je nenadoma zavpil Holoubek, ne da bi kaj premislil, "lopovi, takoj privežite belca, sicer zbudim gospoda župnika in vas postreli kakor vrabce!"

"To je kaplan, bežite!" se je spodaj oglasilo povelje, tri postave so se zavile čez zid. Holoubek je še zakričal za njimi: "Poznam vas, naznanil vas bom," toda župnišče je bilo že pokonci. Pes se je vzpenjal na

nim ognjem je pretekel dvorišče, odpril lesa, zažvižgal Cigana in se pognal na vrt. V tem trenutku bi se pa kaplan od strahu skoraj zgrudil. Videl je, kako je gospod župnik prislomil puško k licu in naravnost s strašnim glasom zavpil: stoj! Holoubek se je obrnil vstran, si zakril oči, da tega ne bi videl in čakal, da zagrmí strel.

"Gospod župnik, za Boga prosim —" zazveni skozi mrak tresoč se glas.

"Francek! Francek! Vrača se iz Bučin!" je skoraj obupno zakričal Holoubek, samo da bi gospoda župnika ob pravem času odvrnil, da bi mu zadržal prst, da ne bi pritisnil petelina vedno nabite dvocevke. Cigan je javkal od veselja, otiral se je Francek ob noge in mu skakal skoraj na prsi. Odvezani belec je s kopiti, zavitim v cunje, zvedavo molil glavo na vrt, na pragu pri župnišču je vila Katica roke, za njo pa je z zobmi šklepetala preplašena služkinja Nanica.

In zdaj — ponoči — takoj na mestu, se je začelo zasliševanje, sodba in se izrekla obsodba. Razdraženi gospod župnik je brez zagovora takoj spodil Franceka, ozmerjal gospodinjino in služkinjo, zakaj niso pustili Cigana na hodniku. S slavo, častjo in hvaležnostjo pa je obsul Holoubka, ki je postal junak. Do jutra v župnišču nikdo niti očesa ni zatisnil, niti se vlegel. Holoubek je moral znova in znova pripovedovati. Toda občudovanje in hvala ga nista veselila. Njegova teorija o zlu, o boju proti zlu in njega zatiranju se mu je sramotno izjalovila. Stvar se je končala tako, kakor na noben način ni hotel. V smolo je spravil Franceka, on

bo nosil posledice, nanj pade krivda, njega zadene tudi kaznen. Kaj si naj začne? Kje dobi sedaj — ob koncu januarja — takoj novo in tako dobro mesto, kakor ga ima v župnišču?"

"Da, Jože, tega vam ne pozabim," je nekaterikrat hvaležno ponovil gospod župnik, toda zamišljen Holoubek je vselej preslišal.

Šele proti jutru, ko je kočijaž imel svojo skrinjico naloženo na samokolnici na dvorišču in je s kapo v roki in s solznimi očmi prišel ponižno v kuhinjo, svest si svoje krivde, da se za vse zahvali gospodu župniku in se od vseh poslov, je Holoubek postal nenadoma rdeč ko divji jaz."

For your VACATION welcome to CHRISTIANA LODGE

Slovenian Resort
• The Hotel has 30 rooms with connecting showers. Central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U.S. 112. Write for folder.
CHRISTIANA LODGE
DOMINIK AND AGNES KRASOVEC
Rt. 1, Box 175
Edwardsburg, Michigan
Phone 9126 F5

mak, zaprl je oči, se odkašljaj in z muko spregovoril: "Gospod župnik, nekaj bi vas prosil."

"Govorite, Joško, danes vam izpolnim vsako željo."

"Ne odslovite Franceka!"

Gospod župnik je onemel. V zadušljivi tišini je premeril s koraki kuhinjo, odvil pri luči steno, brcnil mačko, ki se mu je pletla med nogami, se ozrl za staro kuhinjsko uro, si pogladil lase na seneh in se naglo ustavil pred Holoubkom.

"Zlo je treba preganjati, kaznovati, kaj ne?" je resno vprašal.

"Francek ni kriv."

"Kdo pa? Morda Betka v Bučinah? Kaj?"

"Morda. Potem pa jaz, največ jaz."

"Vi?"

"Prosim, da. Dogovorila sva se s Francekom, da bom bedel, se učil in pazil, dokler se ne vrne. Dovolil sem mu in on se je pri meni oglašil."

Župnik se je zasukal na peti. Zopet je premeril kuhinjo in se ustavil ob vratih tesno pred hlapcem.

"Se konjem ni zgodilo nič?"

"Prav nič, gospod župnik. Vse sem jih pretipal. Počesal sem jih, nasul jim že ovsu, da veselo hrustajo. Le še sena jim je tre-

ba vreči in jih napojiti."

"Tak poljubi tu častitemu gospodu roko, pojdi po seno in napoji konje — glej, da boš hitro dokončal. Kasneje boš šel na Grbe po deputatna drva. Mi dva pa sedaj greva gor."

Ko je stopal nato s kaplanom po stopnicah navzgor, se je ustavil pred durmi kaplanije in zažugal s prstom:

"Joža, Joža, kune znate izslediti, toda iz pasti vam pa tako rekoč uidejo. Zapomnite si: škodljivcem se ne sme prizanašati."

Kaplan ni odgovoril. Iz cerkvenega stolpa se je oglašil zvon. Koril je zvonil jutranjico. Holoubek je v kaplaniji na klečalniku sklenil roke ter srečen in miren molil "Angel Gospodov"

(Dalje prihodnjič)

Ameriško-slovenski radio Chicago

oddaja vsako soboto ob
3:30 - 4:00—Slovenske narodne in umetne pesmi
4:00 - 4:30—Ameriško-slovenske polke in valčke

s postaj
**WHFC--1450 KC in
WEHS--FM-97.9 MC**

POSUŠAJ program veselih polk in valčkov, kakor tudi najlepših narodnih in umetnih pesmi Slovenije—

PRIDRUŽI se odlični domači družbi Klubu Prijateljev Slovenske Pesmi—

OGLAŠUJ preko slovenskega programa—

RAZVESELI svoje drage ob raznih družinskih prilikah in ob letnicah s sporočili in voščili preko radia—

SPOROČI svoje želje in naročila na naslov:

DR. LUDVIK LESKOVAR

820 North Wabash Avenue

Chicago 11, Illinois

Tel.: Michigan 2-2448

ODPRTO V ČETRTEK IN PETEK DO 9. ZVEČER

Olepšajte sedaj z Master Mixed HIŠNO BARVO

po samo **4.98** za galono

Če hočete pleskati in pri tem tudi varčevati vam je na razpolago Master-Mixed hišna barva. Čas je, da kupite to fino kvalitno hišno barvo in sicer vso količino, ki jo potrebujete, da olepšate zunanost vaše hiše. Boljše tovrstno blago ne obstoja. Vsak korak pri proizvodnji tega izdelka je nadzorovan.

Terpentin v zapečatenih galonskih kangljicah, reg. 1.19 **98c** gal.

BARVE—V VSEH SEARSOVIH TRGOVINAH

Odporen Spar varniš

Pokrije 150 do 165 kv. čev.
Sedaj samo **1.59**
Odporen proti vroči vodi, sadnim kislinam in močnim milom! Za čopič ali razpršilec. Posušite v 4 urah.
V vseh Sears trgovinah

Emailj za mreže

Odlična kvalitetna zaščita En kvart **65c**
Uporablja se lahko za razpršilec, čopičem ali s posebno pravilo pri vseh lesenih ali kovinskih mrežah. Posušite v 6 do 8 urah; kvart pokrije 8 mrež.
V vseh Sears trgovinah

Trdne lestve

Preizkušene da držijo 1 tono 6 čev., samo **5.79**
Vsaka stopnica je trdno ojačena — izredno močna izdelava! Izredno široka, spojena stopnice. Prvovrstna kakovostna izdelava! V vseh Sears trgovinah

Valjar in posoda

3 kv. posoda, 7 inč valjar Oboje za **1.98**
Trden kovinasti pladenj, pre-makljivi prijem za lestvo... prevlečen valj, barvni valjar od-poren rji.
V vseh Sears trgovinah

Strešna prevleka

Neprodušna vremenska zaščita 5 gal. samo **2.49**
Zamaže majhne razpoke, izboljša izsušeno streho in ji da zaščito za leta in leta. Uporaba lahka. V vseh Sears trgovinah

4 inč široki čopiči

Za stene, stropne, kote Sedaj po **3.79**
Importirane črne prašičje ščetice, videlane v gumo. Ročaj iz trdega lesa, ščetine 3/4 inč dolge. Po Sears nizkih cenah! V vseh Sears trgovinah

Strešni cement

Se ne razpade, ne drobi, ne krusi Galon **95c**
Narejen iz asfalta in dolgo vlak-nastega asbesta. Posebno za popravila okrog dimnikov, žlebov in pri razpokah. V vseh Sears trgovinah

Razpršilci barv

Vlita aluminijasta izdelava Nizko cenjene po **42.50**
Veliki barvni razpršilci z 1 pt. pritiska, da razprši barvo, email, varniš, in sredstva proti moljem. V vseh Sears trgovinah

ŽENINI IN NEVESTE!

Nasha slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in šk.

Ameriška Domovina

5117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

"Zadovoljstvo zajamčeno ali vrnemo denar"

SEARS

Carnegie at E. 86th
14922 St. Clair Ave.
4109 E. 131st St.

Lorain at W. 110th
4263 Pearl Rd.
5927 Broadway

328 Broad St., Elyria
95 N. Park Place, Painesville